

Spolufinancováno
Evropskou unií

Úřad vlády České republiky

III.

Zpráva za rok 2023

o plnění

Akčního plánu prevence domácího a genderově podmíněného násilí na léta 2023 – 2026

Úřad vlády ČR

květen 2024

Seznam zkratk a ustálených spojení:

Akční plán – Akční plán prevence domácího a genderově podmíněného násilí na léta 2023 – 2026

APIC ČR – Asociace pracovníků intervenčních center České republiky

ČR – Česká republika

ČŠI – Česká školní inspekce

Istanbulská úmluva – Úmluva Rady Evropy o prevenci a potírání násilí na ženách a domácího násilí

MMR – Ministerstvo pro místní rozvoj

MPSV – Ministerstvo práce a sociálních věcí

MSP – Ministerstvo spravedlnosti

MŠMT – Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy

MV – Ministerstvo vnitra

MZd – Ministerstvo zdravotnictví

NNO – nestátní nezisková organizace

NPI – Národní pedagogický institut

PPP – Pedagogicko-psychologické poradny

OSPOD – orgány sociálně-právní ochrany dětí

proFem – proFem – centrum pro oběti domácího a sexuálního násilí

Rada – Rada vlády pro rovnost žen a mužů

Rosa – Rosa – centrum pro ženy

Strategie – Strategie rovnosti žen a mužů na léta 2021 – 2030

ÚV ČR – Úřad vlády České republiky

Výbor – Výbor pro prevenci domácího násilí a násilí na ženách

Zpráva – Zpráva za rok 2023 o plnění Akčního plánu prevence domácího a genderově podmíněného násilí na léta 2023 - 2026

1. Úvod

Akční plán prevence domácího a genderově podmíněného násilí na léta 2023 – 2026 (dále jako „Akční plán“) je v pořadí čtvrtým samostatným strategickým dokumentem vlády ČR v oblasti prevence domácího a genderově podmíněného násilí. Jeho cílem je přispět ke zlepšení postavení obětí a zlepšit systém prevence těchto forem násilí. Akční plán navazuje na předchozí Akční plán prevence domácího a genderově podmíněného násilí na léta 2019 – 2022 a Strategii rovnosti žen a mužů na léta 2021 – 2030.

Zpráva za rok 2023 o plnění Akčního plánu (dále jako „Zpráva“) obsahuje vyhodnocení naplňování jednotlivých úkolů Akčního plánu s termínem plnění v roce 2023, shrnutí statistik ohledně výskytu domácího a genderově podmíněného násilí¹ včetně zhodnocení jejich vývoje, přehled odborných studií v této oblasti, informace o postupu při ratifikaci a implementaci Úmluvy Rady Evropy o prevenci a potírání násilí na ženách a domácího násilí a shrnutí zásadních aktivit nestátních neziskových organizací v této oblasti.

Zpráva byla vypracována sekretariátem Rady vlády pro rovnost žen a mužů ve spolupráci s Výborem pro prevenci domácího násilí a násilí na ženách (dále jako „Výbor“) na základě podkladů poskytnutých jednotlivými resorty. Výborem byla Zpráva projednána a schválena dne 28. března 2024. Radou vlády pro rovnost žen a mužů byla Zpráva projednána a schválena dne 14. května 2024.

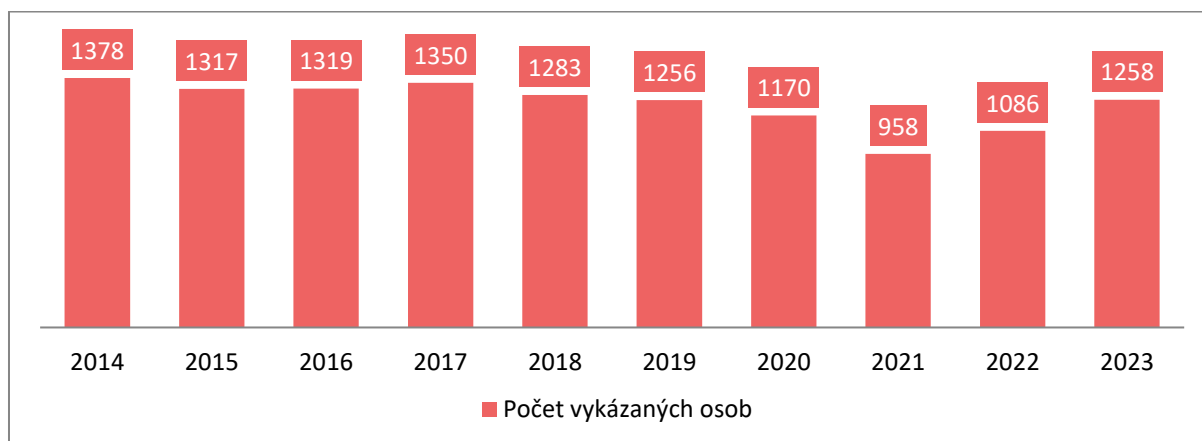
2. Vývoj v oblasti domácího a genderově podmíněného násilí

2.1. Statistické informace o výskytu domácího a genderově podmíněného násilí

Zpráva obsahuje podrobný přehled statistických údajů shromažďovaných v rámci statistických ročenek kriminality a intervenčních center. Přes omezenou vypovídací hodnotu však mohou statistické údaje Policie ČR a Asociace pracovníků intervenčních center ČR (dále jako „APIC ČR“) poskytnout zajímavé srovnání a informace o vývoji v oblasti domácího a genderově podmíněného násilí. Vždy je však potřeba mít na zřeteli, že se jedná pouze o malou výše skutečného počtu případů.

¹ V této souvislosti je třeba uvést, že domácí a genderově podmíněné násilí je jednou z příčin a důsledků genderové nerovnosti ve společnosti. Domácí a genderově podmíněné násilí nelze vnímat jako izolovaný problém, ale jako projev nerovnosti napříč celou společností. Při přijímání preventivních opatření je tedy třeba zaměřovat se jednak specificky na problematiku genderově podmíněného násilí a domácího násilí, ale rovněž na odstraňování genderové nerovnosti jako takové.

Graf č. 1: Počet vykázaných osob dle údajů Asociace pracovníků intervenčních center ČR v letech 2014 - 2023²

Podle evidence intervenčních center bylo v České republice v období v roce 2023 zaznamenáno 1268 případů vykázaní násilné osoby ze společného obydlí na základě rozhodnutí Policie ČR (dle zákona č. 135/2006 Sb.). Oproti roku předchozímu roku došlo k nárůstu o 181 případů. Po propadu v počtu vykázaní během pandemie covid-19 v letech 2020-2022 se jedná o prudký nárůst a návrat k hodnotám z let 2018/2019. Nejvyšší počty vykázaní byly v roce 2023 zaznamenány v Jihomoravském kraji (184 případů), Ústeckém kraji (181 případů) a hlavním městě Praha (134 případů). Po zohlednění počtu obyvatel v jednotlivých krajích připadá nejvíce vykázaní na Ústecký kraj (1 vykázaní na 4 477 obyvatel).

V rámci celkového počtu vykázaní označila Policie ČR 2617 osob za ohrožené, z toho 181 mužů, 1252 žen a 1184 nezletilých dětí. Nejčastěji se jednalo o případy násilí ve vztahu soužití nezletilé dítě – rodič (935 případů), družka – druh (497 případů) a manželé (370 případů). Nejohroženější věkovou kategorií osob ohrožených představovala kategorie 0–6 let (571 případů) a 27–40 let (512 případů). V případech vykázaní se jednalo o 679 domácností s nezletilými dětmi, v nichž vyrůstalo 1399 dětí. Z těchto údajů vyplývá, že za osoby ohrožené byla označena více jak polovina dětí vyrůstajících v rodinách, kde došlo k vykázaní násilné osoby ze společného obydlí.

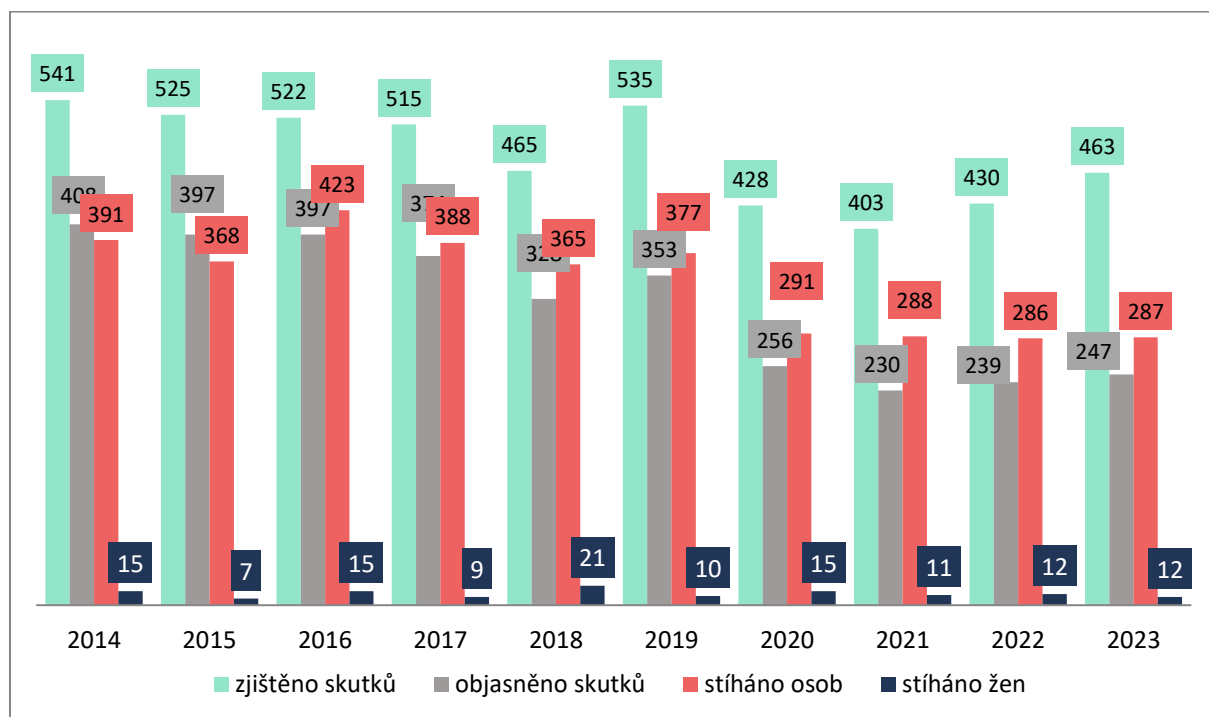
Osoby ohrožené podaly k příslušným okresním soudům celkem 1174 návrhů na předběžná opatření (dle ust. § 405 a následujících zákona č. 292/2013 Sb., o zvláštních řízeních soudních), z toho v 720 případech v návaznosti na vykázaní. V případech vykázaní je intervenční centrum povinno dle § 60a, zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách kontaktovat do 48 hodin od doručení úředního záznamu o vykázaní osobu ohroženou a nabídnout jí navazující sociální pomoc. Z celkového počtu vykázaní v roce 2023 osoby ohrožené v 1474 případech pomoc intervenčního centra přijaly, v 466 případech nabízenou pomoc intervenčních center nevyužily.

V rámci nízkoprahových kontaktů evidují intervenční centra ve sledovaném období celkem 7490 ohrožených osob, z toho 6050 žen, 487 mužů a 953 dětí. Nejčastěji v roce 2023 zažívaly ohrožené osoby násilí v manželském soužití (1557 případů), ve vztahu družka-druh (1095 případů) a ve vztahu nezletilé dítě-rodič (607 případů).³

² Statistické výstupy jsou zpracovávány na základě dat intervenčních center v České republice (§ 60a), zák. č. 108/2006 Sb., o sociálních službách. Statistická data poskytla Asociace pracovníků intervenčních center ČR, z.s. Blíže viz <http://www.domaci-nasili.cz/?page_id=255>.

³ Statistické výstupy jsou zpracovávány na základě dat intervenčních center v České republice (§ 60 a), zák. č. 108/2006 Sb., o sociálních službách. Statistická data poskytla Asociace pracovníků intervenčních center ČR, z.s. Blíže viz <http://www.domaci-nasili.cz/?page_id=255>.

Graf č. 2: Počet trestných činů týrání osoby žijící ve společném obydlí 2014 – 2023⁴

V roce 2023 bylo zjištěno celkem 463 případů trestného činu týrání osoby žijící ve společném obydlí. Oproti předchozímu roku došlo k nárůstu o 33 případů. Po poklesu v letech 2020 a 2021 poznamenaných pandemií covid-19 se tak jedná o nárůst druhý rok v řadě a návrat k hodnotám z roku 2018. Ze stíhaných osob za trestný čin týrání osoby žijící ve společném obydlí tvořily v roce 2023 ženy 4,2 %, tedy stejně jako v roce předchozím. Objasněnost tohoto trestného činu dosahovala 53,4 %, což představuje pokles o 3,7 procentního bodu oproti roku předchozímu.

Tabulka č. 1: Počet trestných činů nebezpečné pronásledování 2014 - 2023⁵

Nebezpečné pronásledování	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
zjištěno skutků	490	487	395	337	363	358	336	308	318	311
objasněno skutků	373	355	288	238	259	260	225	212	201	197
stíháno osob	318	282	309	268	272	289	229	238	220	226
stíháno žen	29	29	27	26	25	24	16	15	19	17

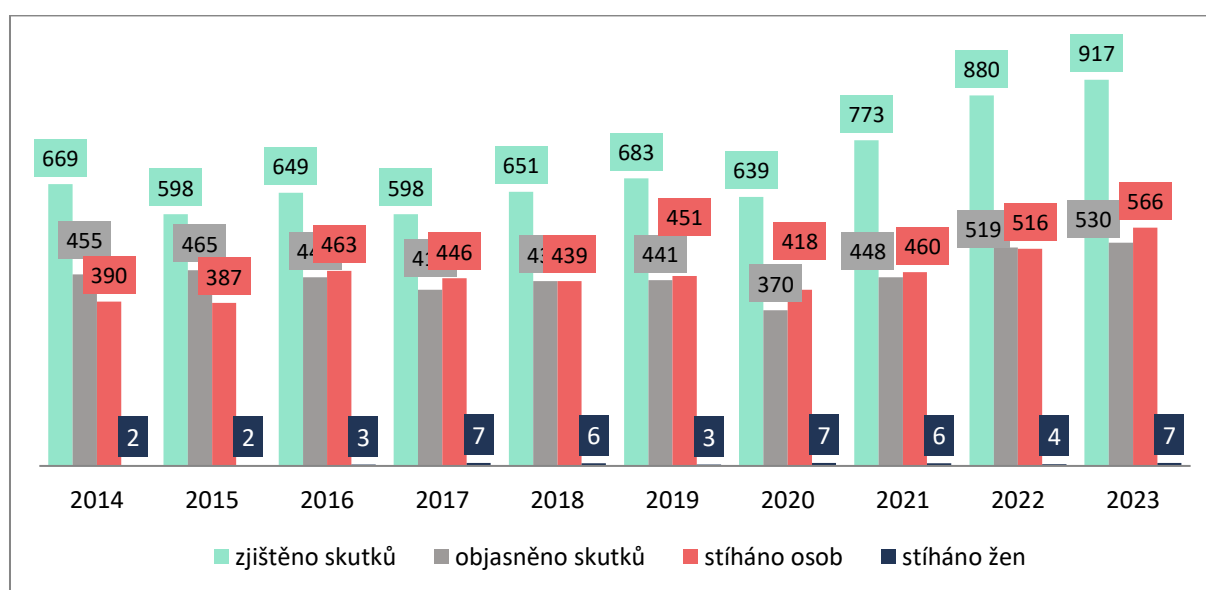
⁴ Statistické přehledy kriminality jsou dostupné online na URL: <http://www.policie.cz/clanek/statisticke-prehledy-kriminality-za-rok-2023.aspx>.

⁵ Zdroj: Policie ČR: <http://www.policie.cz/clanek/statisticke-prehledy-kriminality-za-rok-2023.aspx>.

Trestný čin nebezpečné pronásledování je Policií ČR evidován od roku 2010, kdy došlo k jeho zakotvení v trestním zákoníku. Nebezpečné pronásledování („stalking“ - stopování, přiblížení se, pronásledování) je obsesivní fixací známého nebo neznámého pachatele na určitou osobu, kterou pak obtěžuje systematicky a úporně nevyžádanou a nechtěnou pozorností. Pachatel pronásleduje vyhlédnutou oběť dopisy, telefonicky, SMS zprávami či vtíráním se do její blízkosti.⁶

V souladu s mezinárodními úmluvami a doporučeními je nebezpečné pronásledování považováno za formu genderově podmíněného násilí. Genderová asymetrie je pak patrná i při pohledu na statistické údaje evidované Policií ČR. V letech 2014 - 2023 tvoří muži 88 – 94 % stíhaných osob. Počet zjištěných skutků nebezpečného pronásledování se v průběhu uvedených let snížil z přibližně 500 na 300 evidovaných případů ročně. V roce 2023 bylo zaznamenáno 311 těchto skutků, což představuje pokles o 7 případů oproti roku předchozímu. Míra objasněnosti tohoto přečinu činila v roce 2023 63 %, tedy stejně jako v roce předchozím.

Graf č. 3: Počet trestných činů znásilnění 2014 - 2023⁷

Trestného činu znásilnění se dopustí, kdo jiného násilím nebo pohrůzkou násilí nebo pohrůzkou jiné těžké újmy donutí k pohlavnímu styku, nebo kdo k takovému činu zneužije jeho bezbrannosti. Změněná dikce v trestním zákoníku s účinností od 1. 1. 2010 umožňuje jako trestný čin znásilnění postihovat i jednání, která podle předchozí právní úpravy bylo možné kvalifikovat jen jako vydírání. Toho bylo dosaženo vypuštěním podmínky bezprostřednosti u pohrůžky násilím, rozšířením jednání i na pohrůžku jiné těžké újmy a rozšířením trestnosti na všechny formy pohlavního styku (dříve jen soulož, obdobný pohlavní styk).⁸

V letech 2013–2020 Policie ČR evidovala přibližně 600–700 případů znásilnění ročně. Dle odborných studií se ale jedná o přibližně 5–10 % skutečného výskytu znásilnění.⁹ Počet zjištěných trestných činů znásilnění v roce 2021 vzrostl z 639 na 773, což představovalo nárůst o 134 nahlášených případů a celkově nejprudší nárůst za posledních 13 let. V roce 2022 pokračoval prudce rostoucí trend, kdy bylo zaznamenáno 880 případů znásilnění (nárůst o 107 případů). V roce 2023 pak pokračoval rostoucí trend, kdy bylo zaznamenáno 917 případů (nárůst o 37 případů). Míra objasněnosti u ohlášeného znásilnění činila v loňském

⁶ Blíže viz Šámal, P., Korbel, F.: Trestněprávní postih nebezpečného pronásledování tzv. stalkingu. 2010. ASPI.

⁷ Statistické přehledy kriminality jsou dostupné online na URL: <<http://www.policie.cz/clanek/statisticke-prehledy-kriminality-za-rok-2023.aspx>>.

⁸ Blíže viz Grřvna, T.: Trestné činy pro lidské důstojnosti v sexuální oblasti v novém trestním zákoníku. ASPI. 2009.

⁹ Blíže viz např. Home Office Research Study: A Gap or A Chasm? Attrition in Reported Rape Cases. 2005.

roce 58 % (pokles o 1 p. b. oproti roku předchozímu).¹⁰ Trestného činu znásilnění se dopouštějí zpravidla muži. Ženy tvořily ve v roce 2023 1,2 % stíhaných osob (nárůst o 0,4 p. b. oproti roku předchozímu).

Tabulka č. 2: Počet trestných činů vraždy motivované osobními vztahy 2014 - 2022¹¹

Vraždy motivované osob. vztahy	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
zjištěno skutků	78	86	74	80	65	71	76	57	76	86
objasněno skutků	71	78	69	77	62	71	73	55	67	78
stíháno osob	71	85	75	82	64	75	73	57	68	88
stíháno žen	12	20	10	19	8	17	16	12	18	14

K nejzávažnějším trestným činům souvisejícím s domácím násilím patří vraždy motivované osobními vztahy. Ne všechny vraždy motivované osobními vztahy představují vyústění domácího násilí. Zároveň je patrné, že vraždy související s domácím násilím tvoří nezanedbatelnou část celkového počtu vražd motivovaných osobními vztahy.¹² Největší počet vražd motivovaných osobními vztahy byl zaznamenán v letech 2010–2013. V roce 2023 bylo Policií ČR zjištěno celkem 86 případů těchto vražd, což představuje nárůst o 10 těchto skutků oproti roku přechodnému. Míra objasněnosti vražd motivovaných osobními vztahy dosahovala v roce 2023 90,7 % (nárůst o 2,5 p. b. oproti roku předchozímu).

2.2. Realizované studie o domácím a genderově podmíněném násilí

Kvalitativní analýza organizace proFem z roku 2023 ukázala, že genderové stereotypy, obviňování obětí, zlehčování a normalizace násilí a nedostatečné pochopení problematiky domácího i sexuálního násilí nejsou jen prací několika nepoučených jedinců (soudců) a tedy pochybením jednotlivce. Do velké míry jde o stále přítomnou a znepokojivou praxi řady soudů, která se promítá nejen do toho, jak je oběť v průběhu trestního řízení vykreslována a že je sekundárně viktimizována, ale která také ovlivňuje výši trestů (a například nadužívání mimořádného snížení trestů). Dalším varovným zjištěním analýzy je silná normalizace násilí. Toho se soudy dopouští srovnáváním intenzity činu s jinými obdobnými skutky. Činí to ovšem tak, že vyberou závažnější skutek a uzavřou, že pachatel se mohl chovat ještě hůře. V žádném z analyzovaných rozsudků není situace rámována opačně, kdy by soud řekl, že v jiných případech si pachatelé vystačili s menší mírou násilí a že je v daném případě přítomná neobvyklá intenzita donucení. Příklad normalizace násilí můžeme vidět v případě sexuálního násilí vůči čtyřem malým dětem: „Jedná se o jednání poměrně nízké závažnosti ve srovnání s typovými jinými případy znásilnění dětí mladších 15 let“. Velmi výrazně se v analyzovaných rozsudcích projeví nerovnosti v tom, jak soudy a znalci hodnotí a interpretují chování obětí a pachatelů. Ve výsledku je tak negativně zhodnoceno chování poškozené, ne obžalovaného.

¹⁰ Podle výzkumu Amnesty International je počet odsouzených pachatelů všech případů znásilnění (více než 7000 případů) pouze 2 %, tedy asi 150 pachatelů. Z toho vyplývá nepoměr v míře objasnění nahlášených případů a v míře odsouzení pachatelů. Pokud vezmeme v úvahu míru nahlášení 5 - 10%, jednalo by se o 350 – 700 nahlášení. Je tedy patrné, že většina pachatelů znásilnění odsouzena není. Blíže viz: <<https://www.amnesty.cz/news/1418/nosi-minisukne-o-znasilneni-si-koledovala-mysli-si-tretina-cechu>>.

¹¹ Zdroj: Policie ČR: <<http://www.policie.cz/clanek/statisticke-prehledy-kriminality-za-rok-2022.aspx>>.

¹² Blíže viz Voňková, J., Oplatek D.: Vraždy v kontextu domácího násilí. ProFem. 2015. Dostupné z: <http://www.profem.cz/shared/clanky/334/Vraždy_v%20kontextu%20DN.pdf>.

Jako například: „Nezvládnuté pudy“ pachatele vs. „oběť k činu svým chováním přispěla“. Sklon domoci se pohlavního styku agresivním, násilným jednáním, je tak rámován jako nezvládnutá (neovladatelná) pudovost, která je mužům dána od přírody, a tedy za své chování nemohou. Naopak u obětí se opakovalo posuzování, zda si za prožité násilí (ne)může sama: „...neboť zdravá a sebevědomá žena by bezpochyby s druhem typu obžalovaného již dávno nebyla“. Předchozí řádný způsob života pachatele a morální kredit oběti. V analyzovaných rozsudcích se objevovalo zpochybňování morálního kreditu oběti nebo mapování jejich sexuálních zkušeností a vztahů či počtu sexuálních partnerů: „Ohledně poškozené svědkyně nebylo zjištěno žádných negativních skutečností k její pověsti“. Z tohoto způsobu zachycení okolností trestného činu implicitně plyne, že sexuálního násilí je možné se dopustit zejména vůči „nevinným“ dívkám. Naopak v případech pachatelů bylo násilí rámováno jako ojedinělý exces v jinak řádně vedeném životě. A to i v případech, kdy se jednalo o opakované jednání či dokonce dlouhodobé sexuální násilí: „Obžalovanému polehčuje dosavadní vedení řádného života, když tento se v minulosti nedopustil žádného trestněprávního ani přestupkového jednání, před vzetím do vazby studoval a současně brigádně pracoval. Je zřejmé, že daná událost je ojedinělým excesem z dosud jinak řádného způsobu života obžalovaného.“¹³

V roce 2023 byla publikována také studie J. Drápal, která porovnává tresty ukládané za znásilnění s tresty ukládanými za ostatní trestné činy, přičemž se zaměřuje zejména na ty s podobnými trestními sazbami. J. Drápal ve studii dochází k následujícím závěrům. Pro pachatele, u kterých nehraje roli trestní minulost (tj. u prvopachatelů), platí, že pachatelé znásilnění jsou uvězňováni nejčastěji po pachatelích vraždy a jsou uvězňováni na jednu z nejdelších dob. Odfiltrujeme-li roli trestní minulosti u všech pachatelů, pachatelé znásilnění jsou též uvězňováni nejčastěji po pachatelích vražd. Za nejzávažnější formy znásilnění se neukládají systémově odlišné tresty než za jiné trestné činy s podobnými sazbami. Ukládání trestů pod dolní hranici trestní sazby: U nejzávažnějších forem znásilnění je ukládání trestů pod dolní hranici trestní sazby nejméně časté (po loupeži) v porovnání s trestnými činy s podobnými sazbami. Ukládání podmíněného trestu odnětí svobody: U nejzávažnějších forem znásilnění je četnost podmíněných trestů srovnatelná s jejich ukládáním za trestné činy s podobnými sazbami. Nižší frekvence ukládání trestů v horní polovině trestní sazby: Tento jev je podobně častý u znásilnění jako u ostatních trestných činů s podobnými sazbami. Napříč Evropou se přístupy k trestání znásilnění významně liší, nicméně např. Finsko, Belgie, Německo či Polsko ukládají za znásilnění podmíněné tresty odnětí svobody podobně často jako Česko. Možným důvodem častějšího ukládání podmíněných trestů odnětí svobody (veřejností „někde vnímané tak, že soudy „podceňují“ závažnost znásilnění“) může být velmi silný důraz kladený na trestní minulost, menší důraz kladený na závažnost trestné činnosti a široká možnost podmíněného odložení trestu odnětí svobody. Při hledání řešení však nelze opomenout, že trestní sazby v Česku jsou často vyšší než v zahraničí a vedou k delším nepodmíněným trestům než v mnohých západních evropských zemích.¹⁴

Řadu důležitých výzkumů publikoval v roce 2023 také Institut pro kriminologii a sociální prevenci (dále jen „IKSP“). Mj. se jednalo o Analýzu ukládání trestů a jiných trestněprávních opatření v oblasti domácího a genderově podmíněného násilí. Předmětem analýzy byl systém zacházení s pachateli domácího a genderově podmíněného násilí a podpora obětí tohoto násilí. Hlavním cílem bylo navrhnout účinná opatření k vytvoření stabilního systému zacházení s pachateli násilí. Analýza byla realizována v rámci projektu ViolenceOFF, který se zaměřil na zmapování aktuální situace zacházení s pachateli domácího a sexuálního násilí, zhodnotit dosud aplikovaná opatření a navrhnout další opatření ke zlepšení systému. Analýza se zaměřila na tři hlavní oblasti, v rámci nichž lze mapovat aplikaci trestněprávních opatření vůči pachatelům domácího genderově podmíněného násilí zejména v souvislosti s pácháním trestného činu týrání osoby žijící ve společném obydlí: 1) právní úpravu a legislativní rámec

¹³ proFem. 2023. Bagatelizace a nerovnosti: Analýza rozsudků sexuálního a domácího násilí. Dostupné z: <https://www.profem.cz/cs/o-nas/novinky/a/analiza-sekundarni-viktimizace-rozpory-a-stereotypy-v-rozsudcich>.

¹⁴ J. Drápal. 2023. Tresty za znásilnění jsou druhé nejpřísnější po vraždě. Dostupné z: https://www.prf.cuni.cz/sites/default/files/uploads/files/LDH_4_23.pdf.

pro aplikaci opatření, 2) analýzu statistických dat resortu justice, 3) analýzu vybraných trestních spisů. Analýza mj. ukázala, že ve sledovaném období let 2008 až 2022 státní zastupitelství evidovalo průměrně 859 případů trestných činů se znakem domácího násilí. Dále se zaměřovala na povahu sankcí ukládaným odsouzeným osobám, nejčastěji se jednalo o podmíněný trest odnětí svobody buď s dohledem nebo bez dohledu. Z analýzy vyplynulo, že rozhodovací praxe soudů se ve sledovaném období nijak výrazně nezměnila (poměr uložených podmíněčných trestů zůstává vysoký). Na základě zjištění bylo konstatováno, že česká legislativa je do značné míry připravena na přijetí konceptu, v němž se pracuje s pachatelem domácího násilí systematicky, cíleněji a s dlouhodobými účinky. Reakce státu na problém domácího násilí je ale v současné době primárně (pouze) represivní. Systém řeší až nejzávažnější důsledky pachatelova jednání, na které se reaguje hlavně potrestáním. Není příliš patrná snaha o řešení příčin problému a intervence s potenciálním generálně i individuálně preventivním efektem, jsou málo využívány. V právní úpravě chybí některé prvky včasné intervence a navazující předpoklady pro práci s násilnými pachateli především v oblasti správního, popř. i civilního práva. Největším problémem se jeví aplikační praxe, resp. zejména její nepropojenost, nedostatečně nastavená spolupráce a předávání informací, ale i samotných pachatelů, absence nástrojů a opatření včasné intervence a nedostatečné propojení s odpovídajícími prostředky ochrany poskytovanými obětí, tak aby odpovídaly jejich individuálním potřebám. Problémem je neefektivní nastavení systému zacházení s pachateli partnerského násilí, které má za následek primárně újmu obětí tohoto druhu násilí. Mezi hlavní navrhovaná opatření patří zavedení institutu preventivního rozhovoru, zavedení povinnosti absolvovat krátkodobou (několika hodinovou) intervenci pro násilné osoby v případě, že dojde k vykázaní, zakotvení možnosti uložit terapeutický program pro násilné osoby v souvislosti s jejich (opakovaným) vykázaním či zakotvení povinnosti policejního orgánu doručit místně příslušnému státnímu zástupci (specializovanému na problematiku DN) kopii úředního záznamu o vykázaní. Dále se navrhuje maximalizovat metodickou podporu, zavést jednotnou databázi o případech domácího (partnerského) násilí, kontinuální vzdělávání zejména orgánů činných v trestním řízení (policistů, soudců, ale i státních zástupců), formalizovat informování orgánů a institucí o existenci a možnostech programů a intervencí pro násilné osoby a zavést pravidelná multidisciplinární setkání.¹⁵

Dalším výzkumem publikovaným IKSP v roce 2023 byl výzkum Obyvatelé ČR a viktimizace: Nové poznatky z výzkumu. V souvislosti s projektem ViolenceOFF byly do výzkumu zařazeny otázky týkající se domácího a genderově podmíněného násilí a práci s osobami, kterého se ho dopouštějí. V aktuálním výzkumu 3,6 % respondentů a respondentek uvedlo, že se v posledních třech letech stali oběťmi domácího násilí, přičemž 4,8 % dotázaných nevědělo nebo nechťelo na tuto otázku odpovědět (viz Tabulka 31). Ve výzkumu 2017 bylo takto postižených osob ve vzorku 2,6 %. Oběťmi domácího násilí byly významně častěji ženy (71,4 %) než muži (28,6 %). Viktimizací byli dále více ohroženi respondenti a respondentky, kteří jsou nezaměstnaní nebo v domácnosti, bydlící v bytě na sídlišti či z ekonomicky hůře zajištěných domácností. Co se týče nejčastějších forem domácího násilí, ve třetině případů docházelo k bití (35,7 %) či vyhrožování (29,5 %). Dále oběti uváděly vynucování sexuálních aktivit (12,5 %), ponižování (8,9 %), jiné psychické týrání (7,1 %) a u jednotek případů šlo o ekonomický nátlak, odepírání volného pohybu či jiné fyzické týrání. Co se týče vztahu mezi pachatelem a obětí, dominuje takzvané mezi partnerské násilí, které tvořilo téměř 60 % zachycených případů. V téměř pětina případů byl za pachatele označen jiný příbuzný, dále rodiče či dítě. V jednotkách případů šlo o násilí ze strany jiného člena domácnosti nebo někoho jiného. Téměř čtvrtina dotazovaných připustila, že má nějakou nepřímou zkušenost s domácím násilím. Častěji dotazovaní znali oběti než pachatele domácího násilí. Oběti domácího násilí znaly častěji ženy, dotazovaní mezi 31–45 lety a osoby v domácnosti. Výrazně častěji někoho s podobným problémem, ať už v roli pachatele nebo oběti znají dotazované osoby, které mají vlastní zkušenost s domácím násilím (80,4 % z nich). Respondenti a respondentky nejvíce

¹⁵ IKSP v rámci projektu ViolenceOFF. 2023. Analýzu ukládání trestů a jiných trestněprávních opatření v oblasti domácího a genderově podmíněného násilí.

souzní s tím, že pachatel domácího násilí má být především potrestán, před nějakou preventivní intervencí. Téměř třetina těch, co v rámci výzkumného souboru odpověděli, s tím rozhodně souhlasí. Bezmála 70 % respondentů taky více méně souhlasí s tím, že náprava pachatelů domácího násilí není možná. I když i zde převažuje spíše souhlasné stanovisko, nejmenší podporu má názor, že program na zvládání vzteku může být při řešení domácího násilí velmi užitečný. Navíc u tohoto výroku byla zaznamenána největší ambivalence názorů, kdy až 13,7 % dotázaných s tímto názorem rozhodně nesouhlasí. Muži pochybují o užitečnosti programů více než ženy.¹⁶

Viktimizační výzkum IKSP se zaměřil kromě domácího násilí také na další formy genderově podmíněného násilí: sexuální násilí a nebezpečné pronásledování. Zkušenost se sexuálním násilím deklarovalo v posledních 3 letech 52 respondentů a respondentek (1,7 %). V minulém kole výzkumu tento podíl činil 1,3 %. I zde byla zaznamenána genderová podmíněnost tohoto deliktu, kdy výrazně více obětí tvořily ženy (83 %) než muži (17 %). Častěji rovněž viktimizaci uváděli mladší dotazované osoby do 30 let. Osoby v domácnosti a osoby, které se hodnotili jako v zásadě chudé, měli častěji i opakovanou zkušenost s tímto deliktem. V posledních 12 měsících se stalo 40 % těchto incidentů, z nichž ve 38 % případů šlo o opakovanou zkušenost. Více než polovina obětí (56 %) při napadení neutrpěla žádná poranění. Většina incidentů (58 %) se odehrála ve večerních hodinách (18:00–23:00), více jak čtvrtina během noci (23:00–6:00) a 15 % během dne (6:00–18:00). V převážné většině (87 %) byl čin spáchán jedním pachatelem a v 6 případech byli zaznamenáni dva pachatelé. Až na 3 případy byli pachatelé mužského pohlaví. Výsledky rovněž vyvrací mýtus, že sexuální násilí je páčáno neznámými útočníky. Ve většině případů (62 %) oběť pachatele znala. Většinou šlo o současného nebo bývalého partnera (18 případů), jednou byl zmíněn jiný člen rodiny a v devíti případech byl jako pachatel identifikován kamarád, známý nebo někdo ze zaměstnání. Co se týče místa incidentu, potvrdilo se, že ke většině útoků dochází v bytě či domě. Zkušenost se stalkingem uvedla necelá 4 % výzkumného souboru, což je o něco méně než v minulé vlně výzkumu, kdy bylo odhaleno 4,7 % obětí stalkingu. Za celý rok 2022 bylo policejní statistikou evidováno pouze 318 případů nebezpečného pronásledování (§ 354 TZ), a je tedy nepochybné, že v podobných projevech panuje extrémně vysoká latence. Tak jako u ostatních deliktů v této kategorii se mohla citlivost tématu rovněž odrazit i na relativně vysokém podílu těch, kteří na otázku neodpověděli. I tady mezi dotazovanými osobami, které se označily za oběti, převažovaly ženy (67 %). Častěji se se stalkingem setkávají osoby v domácnosti, naopak méně častá je tato zkušenost u nejstarších respondentů. Stalking měl většinou podobu obtěžujících zpráv a telefonátů. Pětina dotazovaných ale zažila i vyhrožování a v téměř třetině případů se pachatel o kontakt snažil fyzickým sledováním. Oproti minulému výzkumu bylo celkově zaznamenáno více forem pronásledování. Většinou (61 %) šlo o pronásledování v délce do jednoho roku, v třetině případů pronásledování trvalo jeden až tři roky a 5 respondentů čelilo stalkingu i více než tři roky.¹⁷

V roce 2023 IKSP publikoval také Analýzu trendů kriminality v ČR v roce 2022, která se zaměřila mj. na trestnou činnost se znakem domácího násilí. Nejčastěji byla tato trestná činnost evidována v kontextu partnerského vztahu. Ročně se jednalo průměrně o 384 případů. Detailnější analýza případů partnerského násilí ukázala, že se v průběhu let výrazně navýšil počet případů v nesezdaném partnerství na úkor manželských svazků. Trestný čin týrání osoby žijící ve společném obydlí samozřejmě jednoznačně patří mezi nejčastější, ve struktuře trestné činnosti jsou ovšem také ve větší míře zastoupeny trestné činy nebezpečného vyhrožování, ublížení na zdraví, vydírání a týrání svěřené osoby, jejichž podíl mírně roste. Podíl trestného činu týrání osoby žijící ve společném obydlí naopak v závislosti na tom dlouhodobě klesá. Vzrůstá také podíl případů, kdy je pachatel odsouzen za více trestných činů se znakem domácího násilí v souběhu. V případě trestného činu týrání osoby žijící ve

¹⁶ IKSP. 2023. Obyvatelé ČR a viktimizace: Nové poznatky z výzkumu. Dostupné z: <https://www.iksp.cz/storage/169/476_obyvatele_CR_a_viktimizace.pdf>.

¹⁷ IKSP. 2023. Obyvatelé ČR a viktimizace: Nové poznatky z výzkumu. Dostupné z: <https://www.iksp.cz/storage/169/476_obyvatele_CR_a_viktimizace.pdf>.

společném obydlí na druhou stranu dlouhodobě roste podíl závažnějších případů, kvalifikovaných podle druhého odstavce. Kriminality spojené s domácím násilím se dopouštějí v drtivé většině muži. Její rozsah je poměrně stabilní a rozhodnutí soudů o uložených trestech se také nikterak výrazně nemění. Dlouhodobě jsou nejčastější uloženou sankcí podmíněné tresty, nejčastěji jde o tzv. podmínku prostou bez dohledu probačního úředníka. Dohled je uložen v případech partnerského násilí častěji ve srovnání s uloženými tresty za obecnou trestnou činnost a jen zřídka, i když častěji než u trestné činnosti obecně, doplněn uložením přiměřených povinností či přiměřených omezení. I přestože dochází k mírnému nárůstu uložených nepodmíněných trestů, oblast trestání zůstává v podstatě také relativně stabilní. Závěrem lze tedy říci, že přístup trestní justice k pachatelům domácího partnerského násilí a jejich trestání se v průběhu sledovaného období příliš nezměnilo. Ovšem je třeba upozornit, že statistické údaje trestní justice není možné vnímat jako jediný zdroj popisu partnerského domácího násilí jeho pachatelů a dalších důležitých okolností. Justiční statistické údaje navíc nejsou porovnatelné s údaji policejními a dalšími údaji sledovanými jinými institucemi či orgány, a tudíž jejich výpovědní hodnota je omezena pouze na trestní řízení. Mimo to dále nelze opominout fakt, že většina z případů domácího násilí stále zůstává skryta nejen před orgány činnými v trestním řízení, ale i dalšími institucemi či organizacemi, které se ve své praxi s pachateli či původci domácího násilí setkávají.¹⁸

Iniciativa Pod Svícem v roce 2023 zveřejnila další část výsledků reprezentativního výzkumu k problematice domácího násilí, který pro ni během roku 2022 realizovala výzkumná agentura IPSOS. Výsledky průzkumu ukazují, že každý pátý člověk se stal v ČR obětí domácího násilí, ať už ve formě fyzického, sexuálního, psychického či ekonomického násilí. Z toho přes dvě třetiny obětí zažilo agresi ze strany partnera či partnerky a více než polovina si nese následky až do současnosti. Přes 7 z 10 obětí zažilo některou z forem psychického násilí, téměř 18 % bylo odštěpeno od finančních prostředků a 14 % bylo sexuálně zneužito. S fyzickými útoky se setkaly téměř dvě třetiny žen (64 %) i mužů (65 %), kteří domácí násilí někdy zažili, a přes 17 % obětí se dodnes potýká s trvalými fyzickými následky. Výzkum dále ukázal, že v 1 ze 6 případů (17 %) domácího násilí je agresorem někdo z rodičů. Nejčastějšími agresory jsou partneři a rodiče. Více než tři čtvrtiny žen, které zažily domácí násilí, se s ním setkalo ze strany partnera, mužů ve stejné situaci je téměř 30 %. Další oblastí se znepokojivými výsledky jsou rodinné vztahy – každá šestá oběť (17 %) zažila násilí od rodičů, v případě mužů jde dokonce o každou třetí (33 %). Psychické týrání zažilo 7 z 10 obětí. Výsledky dále ukazují, že se téměř 75 % žen, které prožily domácí násilí, setkalo s psychickým týráním a u mužů jde o bezmála 60 % případů. Druhou nejčastější formou jsou fyzické útoky, se kterými se setkaly téměř dvě třetiny (64 %) všech obětí. Sociální izolaci zažila více než čtvrtina poškozených mužů a téměř třetina žen, 18 % obětí bylo odštěpeno od svých financí a každá sedmá oběť (14 %) prožila sexuální zneužití – v případě žen jde dokonce o 17 %. Více než polovina obětí si nese trvalé sociální následky, které mají vliv zejména na mezilidské vztahy a důvěru, u téměř 45 % se objevuje posttraumatická stresová porucha – u mužů dokonce ve 2 případech ze 3. Alarmující je také to, že si každá šestá oběť nese i fyzické následky.¹⁹

2.3. Informace o postupu při podpisu, ratifikaci a implementaci Úmluvy Rady Evropy o prevenci a potírání násilí na ženách a domácího násilí

Istanbulská úmluva představuje mezinárodněprávní dokument stanovující standardy v oblasti prevence a potírání domácího a genderově podmíněného násilí. Istanbulská úmluva byla k podpisům otevřena 11. května 2011 během 121. zasedání Výboru ministrů Rady Evropy v Istanbulu. Ke dni 27. dubna 2023 ze 46 států Rady Evropy ratifikovalo Istanbulskou úmluvu 38 států a dalších 7 států ji zatím jen podepsalo. Jedním z těchto států je i Česká republika, která podepsala tuto úmluvu dne 2. května 2016. Jediné státy Rady Evropy, které Istanbulskou

¹⁸ IKSP. 2023. Analýza trendů kriminality v ČR v roce 2022. Dostupné z: <https://www.iksp.cz/storage/169/479_Analyza-trendu-kriminality-v-Ceske-republice-v-roce-2022.pdf>.

¹⁹ IPSOS pro Pod Svícem, 2023. Dostupné z: <<https://drive.google.com/file/d/1BZXB7zOx879og2Gbopo8nlo2gm5yVTPY/view>>.

úmluvu zatím nepodepsaly jsou pouze Ázerbájdžán a Rusko, které bylo dne 18. března 2022 v souvislosti s napadením Ukrajiny z Rady Evropy vyloučeno. Evropská unie jako celek ratifikovala úmluvu dne 28. června 2026.

Usnesením vlády ČR ze dne 8. února 2016 č. 114 bylo ministru spravedlnosti uloženo předložit vládě návrh legislativních opatření k zajištění provádění Istanbulske úmluvy do 30. června 2017. Tato opatření byla zahrnuta do novely trestního zákoníku, která byla publikována pod č. 287/2018 Sb. a která nabyla účinnosti dne 1. února 2019. Ministerstvo spravedlnosti předložilo návrh na ratifikaci Istanbulske úmluvy do meziresortního připomínkového řízení 21. února 2023. Úmluvu po skončení meziresortního připomínkového řízení projednala též Legislativní rada vlády,²⁰ která konstatovala, že text úmluvy není v kolizi s ústavním pořádkem České republiky. Vláda návrh na ratifikaci úmluvy schválila dne 21. června 2023. Návrh na její ratifikaci byl zařazen na schůzi Senátu Parlamentu ČR dne 24. ledna 2024. Pro schválení návrhu bylo 34 a proti 28 z přítomných 71 senátorů a senátorek. K přijetí návrhu tak chyběly dva hlasy.

2.4. Základní informace o zásadních akcích a výstupech činnosti občanského sektoru v roce 2022

Nestátní neziskové organizace a poskytovatelé sociálních služeb hrají zásadní roli v prevenci domácího a genderově podmíněného násilí a pomoci jeho obětem. Tyto organizace rovněž přispívají ke zvyšování společenského povědomí o problematice domácího a genderově podmíněného násilí, realizují řadu výzkumných projektů a prohlubují kompetence pomáhajících profesí. Následující kapitola stručně shrnuje realizované projekty a zásadní události v oblasti prevence domácího a genderově podmíněného násilí, které proběhly v uplynulém roce v rámci neziskového sektoru.

Organizace Acorus v roce 2023 pokračovala v poskytování registrovaných sociálních služeb pro oběti domácího násilí a jejich děti (odborné sociální poradenství, krizová pomoc pobytová i ambulantní a azylový dům), poskytování právních informací obětem trestných činů v kontextu domácího násilí a v chatovém poradenství. V uplynulém roce se organizaci podařilo navýšit kapacitu krizové ambulantní pomoci dětem ohroženým domácím násilím a v rámci projektu „Do dospělosti bez násilí“ byl zahájen provoz služeb pro dospívající a mladé dospělé ve věku 16–26 let, kteří jsou nebo byli ohroženi domácím násilím ve své primární rodině. V rámci projektu za podpory Nadace Sirius vznikla také příručka „Využitelnost odborných programů při práci s dětmi zasaženými domácím násilím“. Acorus pokračoval také v pořádání preventivních programů pro školy a realizaci kurzů pro odbornou i laickou veřejnost zabývajících se tématem domácího a genderově podmíněného násilí. Ve spolupráci s Koalicí NENA se nadále podílí na zavádění Standardů kvality pro specializované sociální služby pro oběti domácího a genderově podmíněného násilí v krajích.

Asociace pracovníků intervenčních center ČR (dále jen „APIC ČR“) v uplynulém roce realizovala celostátní projekt Děti dětí bez násilí podpořený z Norských fondů, který se zaměřuje na fenomén trans generačního násilí. Hlavní aktivitou projektu je rozsáhlý sociologický výzkum mezi odborníky, širokou veřejností a uživateli služeb určených ohroženým osobám, zaměřený na téma přenosu násilí na děti, který provede partner projektu – výzkumná společnost Sociofaktor. APIC v rámci projektu připravuje workshopy, kurzy a výukové programy určené odborníkům. U MPSV byly akreditovány 3 kurzy pro odbornou veřejnost: Základní kurz domácího násilí, Specifické skupiny osob ohrožených domácím násilím a Transgenerační násilí. Dále APIC vydala populárně naučnou knihu s kazuistikami a s tématem transgeneračního přenosu – Rodina na kolotoči. V listopadu 2023 byla zahájena komunikační osvětová kampaň orientovaná na rodiče. APIC se dále společně s organizacemi

²⁰ Blíže viz program 284. zasedání LRV 23.3.2023 a jeho výsledky. Dostupné z: <https://www.vlada.cz/cz/ppov/lrv/programy-zasedani-a-vasledky/program-284--zasedani-lrv-23-3-2023-a-jeho-vysledky-203724/>.

Spirála, Ústecký kraj, Slezská diakonie a Bílý kruh bezpečí v Moravskoslezském kraji v partnerství s Krajským úřadem Ústeckého kraje zapojila do projektu POSPOLU: POMoc dětem – SPOLUpráce odborníků, který si klade za cíl zlepšení pomoci a intervence dotčených subjektů směrem k dětem jako svědkům násilí mezi rodiči i efektivnější řešení jednotlivých případů s využíváním stávající legislativy zaměřené na ochranu před domácím násilím. Odbornou specializovanou pomoc obětem domácího násilí poskytovala v roce 2023 také jednotlivá intervenční centra v celé ČR.²¹

Bílý kruh bezpečí realizoval v roce celkem 310 vzdělávacích akcí, kurzů a přednášek k tématu domácí násilí pro žáky a studenty a odbornou veřejnost, kterých se zúčastnilo celkem 8 422 osob. Odpřednášeno bylo 590 hodin. Bílý kruh bezpečí realizoval pro své poradce a poradkyně specializační výcvik zaměřený na psychické a sexualizované násilí v rámci domácího násilí. Lektori a lektorky Bílého kruhu bezpečí uspořádali v roce 2023 17 přednášek lékařům, zdravotnickému personálu a studujícím. V rámci svých služeb organizace poskytovala v roce 2023 zejména obětem domácího a genderově podmíněného násilí ve větším rozsahu komplexní pomoc (právní informace, sociální poradenství, terapie, peněžitou pomoc, doprovody důvěrníkem nebo zastupování zmocněncem). Ve spolupráci s Victim Support Europe a EU zahájila organizace v roce 2023 mezinárodní kampaň pro 10 členských států „Mějte oči otevřené“. V roce 2023 pokračovala také spolupráce v rámci sociálních sítí k propagaci čísla a služeb Linky 116 006. V rámci služeb Bílého kruhu bezpečí se dlouhodobě vyskytuje vysoké zastoupení obětí neoznámených trestných činů, mezi které patří zejména domácí a sexualizované násilí. Hladina latence v osobních kontaktech v poradnách organizace opět vzrostla. V roce 2023 trestný čin v době prvního kontaktu s Bílým kruhem bezpečí neoznámilo 46 % obětí trestného činu. V rámci analyzovaných osobních kontaktů byla v roce 2023 evidována pomoc obětem týrání osoby žijící ve společném obydlí u 769 kontaktů, znásilnění u 463 kontaktů, nebezpečného pronásledování u 255 kontaktů, pohlavního zneužívání u 155 kontaktů.

Centrum Locika v roce 2023 pilotně ověřovalo Dětské advokační centrum. V pilotním provozu bylo celkově podpořeno 97 dětí. Hlavním cílem práce Dětského advokačního centra s dítětem je prostřednictvím mezirezortní spolupráce zastavit násilí v rodině a zajistit dítěti ochranu a bezpečí před pokračováním násilí i sekundární viktimizací. Centrum Locika pokračovala také v poskytování služeb chat Děťství bez násilí a poradenství v oblasti sociálně-právní ochrany. Centrum Locika v průběhu roku 2023 realizovalo celou řadu informačních a vzdělávacích aktivit, mj. 23 vzdělávacích kurzů (absolvovalo 533 osob), projekt Škola místo bezpečí (zapojení 10 škol), výzvu/petici Iniciativy dětství bez násilí k ukotvení nepřijatelnosti tělesných trestů v občanském zákoníku a vzniku státem garantované sítě preventivních služeb pro děti a jejich blízké²², podcast Nebuď na to sám – odborník odpovídá²³ či 3. ročník participativního happeningu Bubnovačka – aneb ticho děti před násilím neochrání, který získal záštitu prezidentského páru Petra Pavla a Evy Pavlové a do kterého se zapojilo v uplynulém roce 72 500 lidí, 500 škol a 141 firem.²⁴ Pro učitele a učitelky základních škol byl vytvořen balíček s materiály pro preventivní program připravený na míru žákům a žákyním prvního a druhého stupně.²⁵ V průběhu roku 2023 Centrum Locika také usilovalo o prosazení změn v zákonech

²¹ Intervenční centra na základě zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách nabízejí pomoc ohroženým osobám a zároveň ve svých spádových regionech koordinují interdisciplinární týmy a zajišťují interdisciplinární spolupráci následujícími formami spolupráce: podpora osob ohrožených při řešení jejich aktuální složité situace vzniklé v důsledku domácího násilí, setkání v rámci interdisciplinárních týmů na úrovni krajů, „okresů“ nebo jednotlivých měst, koordinace pomoci osobě ohrožené na úrovni vedoucích pracovníků a pracovník vyšších samosprávných celků (např. magistráty, krajské úřady, územní odbory Policie ČR), interdisciplinární spolupráce v rámci kulatých stolů, oborových či mezioborových seminářů a konferencí zaměřených na vzdělávání odborné i laické veřejnosti, pravidelná setkání nad problematikou domácího násilí se zástupci Policie ČR (včetně vzdělávání příslušníků Policie ČR v rámci dohody APIC ČR s Policejním prezidiem ČR), pravidelná setkání s pracovníky orgánů sociálně-právní ochrany dětí (dále jako „OSPOD“) za účelem společného vzdělávání, rozdělení kompetencí v případech rodin ohrožených domácím násilím, aktivní účast v případových konferencích pořádaných OSPOD apod. Organizace nabízející pomoc osobám ohroženým domácím násilím spolupracují v rámci komisí pro komunitní plánování.

²² Blíže viz: <<https://www.detstvibeznasili.cz/memorandum#memorandum-1>>.

²³ Blíže viz: <https://www.youtube.com/watch?v=flqSExbZ9h8&list=PLmXqsxwp2_34xiHdUnC4FUrJr9xQhboEy>.

²⁴ Blíže viz: <<https://www.detstvibeznasili.cz/kampane/bubnovačka>>.

²⁵ Blíže viz: <<https://bit.ly/bubnovačka2023skoly>>.

o sociálně-právní ochraně dětí, které by zlepšily dostupnost a kvalitu služeb pro děti zasažené násilím v rodině a dětské oběti trestných činů.

Persefona, z.s. v roce 2023 pokračovala v poskytování odborného sociálního poradenství osobám ohroženým domácím násilím a osobám se zkušeností se sexuálním násilím. V rámci projektu MV pokračovala také realizace programu pro zvládání agrese v blízkých vztazích. V průběhu roku proběhlo celkem pět akreditovaných kurzů Komunikace s obětí násilných trestných činů, ve kterých bylo proškoleno celkem 74 osob. Část těchto školení byla realizována v projektu BSAFE ve spolupráci s organizací Podané ruce. V rámci výuky na Fakultě sociálních studií MU byly realizovány přednášky pro studenty oboru Sociální práce v předmětu Sociální práce s oběťmi domácího násilí. Organizace se věnovala také návštěvě dalších základních, středních a vysokých škol v regionu, které o problematiku domácího a sexuálního násilí projevily zájem, a to v rámci workshopu na míru či školení Zuřivec. Organizace se zapojila také jsme do projektu ReSet, což je pilotní program restorativních setkání obětí a pachatelů v případech závažné trestné činnosti.

Pro Dialog v roce 2023 pokračoval v poskytování pomoci dětem v rodinách zasažených těžkými rodičovskými rozchody, v rodinách zasažených domácím násilím a v restorativní práci se všemi členy rodiny zasažené násilným trestným činem včetně podpory zvláště zranitelných obětí – dětí. Pro Dialog, z.s. se podílí na činnosti platformy pro restorativní justici, kterou založil a koordinuje Institut pro restorativní justici, z.s. Pro Dialog i nadále podporoval děti a jejich rodiny formou asistovaných kontaktů.

Organizace proFem v uplynulém roce zavedla novou službu krizové pomoci, dostupnou bez předchozího objednání (krátkodobá pomoc „tady a teď“) a novou službu skupiny pro blízké oběti, která reaguje na velkou poptávku po poradenství a podpoře osob blízkých obětí sexuálního násilí, které jsou často také traumatizovány (tzv. sekundární oběti). V průběhu roku 2023 došlo k dokončení rekonstrukce prostor 1. komplexní centra pro oběti sexuálního násilí v ČR – PORT a jejich kolaudaci, k přípravě na spuštění většiny služeb (metodiky poskytování služeb, změny registrací, zaškolení nového personálu) tak, aby centrum PORT bylo připraveno k otevření v lednu 2024. V rámci osvěty a vzdělávání byla realizována výstava²⁶ a doprovodná online kampaň Obyčejné předměty, neobyčejná bolest. Výstava s příběhy obětí sexuálního násilí a informacemi o tématu, probíhala v průběhu září a října v Liberci, kampaň na sítích a na webu www.verimeobetem.cz. V prosinci 2023 proběhl workshop pro novináře a novinářky, o sexuálním násilí, citlivé komunikaci s oběťmi a síle jazyka, s cílem motivovat je k citlivému a adekvátnímu informování o tématu a vyvarování se stereotypů a mýtů. Dále organizace realizovala několik preventivních workshopů na školách o genderově-podmíněném násilí, akreditované kurzy zejm. pro sociální pracovníky na témata jako sexuální násilí a trauma, domácí násilí, sexuální násilí a právo a školení o sexuálním obtěžování pro firmu Bolt. Organizace Profem v roce 2023 publikovala také výzkum Bagatelizace a nerovnosti: analýza rozsudků sexuálního a domácího násilí (blíže viz kapitola 2.2).

Rosa – centrum pro ženy, z.s. (dále jako „Rosa“) pokračovala v roce 2023 v poskytování služeb ženám obětem domácího násilí. Centrum komplexní krizové pomoci ROSALIN podpořené Fondy EHP a Norska bylo v červnu 2023 registrováno jako služba krizové pomoci v terénní a pobytové formě s celorepublikovou působností. Jedná se o první specializované krizové centrum pro oběti v ČR, které nabízí komplexní pomoc obětem domácího násilí. Ta v rámci pobytové formy sestává z krizové, sociální, sociálně-právní a právní pomoci, zajištění bezpečí prostřednictvím krizového pobytu na utajené adrese, odborného posouzení a managementu rizik, sestavení bezpečnostního plánu a odborného posouzení individuální míry rizika pokračování či eskalace násilí, posílení kompetence klientek řešit aktuální situaci a zvýšení informovanosti o dostupných právních a systémových možnostech řešení krizové situace

26

Blíže

viz:

<https://www.profem.cz/shared/clanky/570/V%C3%BDstava%20Oby%C4%8Dejn%C3%A9%20p%C5%99edm%C4%9Bty.%20neoby%C4%8Dejn%C3%A1%20bolest.%20Liberec.%20tiskov%C3%A1%20zpr%C3%A1va.pdf>.

způsobené prožitým násilím. Po registraci služby a její následné propagaci byl zaznamenán nárůst hovorů na krizové lince i počtu intervencí v rámci krizového pobytu a očekává se, že trend nárůstu počtu zájemců o tuto specializovanou krizovou pomoc i provedených úkonů bude i nadále pokračovat. V roce 2023 využilo krizový pobyt 18 žen a 20 dětí. Pracovníci centra bylo klientkám poskytnuto 1502 úkonů, včetně 78 úkonů krizové pomoci, 20x doprovod klientky / terénní práce, 138 sociálně terapeutických konzultací, 115 osobních konzultací, 62 úkonů identifikace rizikových faktorů, 105 úkonů sestavení a aktualizace bezpečnostního plánu a 235 telefonátů a mailů ve prospěch ubytovaných klientek. V roce 2023 proběhlo 991 hovorů na nonstop bezplatné krizové lince 800 60 50 80. V rámci vzdělávacích a preventivních aktivit Rosa odborně garantuje výuku předmětu Násilí v partnerských vztazích na Univerzitě Karlově²⁷ a realizuje akreditovaná školení u MPSV pro sociální pracovníce a pracovníky, mentoring organizací v zavádění specializovaných standardů sociálních služeb pro oběti domácího a genderově podmíněného násilí, školení zaměstnanců MZD o domácím a genderově podmíněném násilí, včetně sexualizovaného násilí na pracovišti, pravidelné besedy s pacientkami PL Bohnice a přednášky na středních školách. Roce se v roce 2023 jako partnerská organizace podílela na Projektu StoP zaměřeném na prevenci násilí na ženách, domácího násilí a femicidy na lokální úrovni prostřednictvím zvyšování povědomí obyvatelů městských částí a menších komunit o znacích a signálech partnerského násilí a možnostech, jak správně reagovat. Rosa v roce 2023 realizovala také kampaň Stop násilí v rámci projektu z Norských fondů.²⁸

Spondea v roce 2023 pokračoval v činnosti služby intervenční centrum pro osoby ohrožené násilím v blízkých vztazích a stalkingem a jejich blízké v rámci Jihomoravského kraje. Služba eviduje nárůst počtu klientek a klientů i řešených vykázaní. Za rok 2023 se jednalo o 184 vykázaní, 201 prvokontaktů a 899 klientů a klientek (581 žen, 117 dívek, 85 mužů a 116 chlapců). Spondea rozšířila tým programu Chci ovládnout vztek zaměřený na práci s osobami a začala nově pracovat s touto cílovou skupinou také skupinově (celkem 184 klientů, z toho 135 mužů a 49 žen). Tým se také zcitlivoval na práci s osobami, které se dopouští násilí v LGBTQ+ vztazích. Spondea také pokračovala v práci s celými rodinami zasaženými násilím směrem ke snížení dopadu násilí na děti. Organizace dále realizovala přednášky pro odborníky a odbornice profesí, které přicházejí do styku s ohroženými osobami a osoby připravující se na výkon profesí (lékaře a lékařky, policisty a policistky, sociální pracovníky a pracovníce). Pokračovala také spolupráce s rakouskou policií, intervenčními centry a organizací Neustart pracující s osobami dopouštějícími se násilí. Organizace se věnovala také advokační činnosti, zejména návrhu na systémové ukotvení práce s osobami, které se dopouští násilí v ČR ve spolupráci s organizací Liga otevřených mužů.

3. Vyhodnocení plnění Akčního plánu v roce 2023

Vyhodnocení obsahuje výstupy opatření s termínem plnění v roce 2023, vyjádření příslušného resortu a stanovisko Výboru ke způsobu plnění daného výstupu, a to ve formě „splněno / splněno částečně / nesplněno“ u jednorázových výstupů a „plněno / plněno částečně / neplněno“ u průběžných výstupů.

Oblast č. 1: Prevence domácího a genderově podmíněného násilí

Opatření č. 01: Zahrnout problematiku domácího a genderově podmíněného násilí do rámcových vzdělávacích programů, zajistit metodickou podporu pro vzdělávání v této oblasti a zvýšit povědomí o tomto násilí (včetně sexuálního obtěžování, genderově podmíněného kybernásilí a základních znalostí o násilí) mezi a studujícími základních, středních a vysokých škol

²⁷ Blíže viz: <<https://cppt.cuni.cz/CPPTN-507.html>>.

²⁸ Blíže viz: <<https://www.stopnasili.cz/>>.

Gestor: **MŠMT ve spolupráci s ÚV ČR a NPI ČR**

Výstupy	Indikátor	Termín a gestor
Posílený důraz na problematiku domácího a genderově podmíněného násilí (včetně sexuálního obtěžování, genderově podmíněného kybernásilí a základních znalostí o násilí) v rámci revize rámcových vzdělávacích programů základních a středních škol, a to až na úroveň očekávaných vzdělávacích výstupů.	a) Problematika důsledně zohledněna a explicitně uvedena v aktualizovaných rámcových vzdělávacích programech b) Problematika důsledně zohledněna a explicitně uvedena v očekávaných výstupech učiva.	31. 12. 2023 a průběžně v následujících letech MŠMT ve spolupráci s ÚV ČR
Vzdělávací aktivity využívající filmové materiály k problematice domácího a genderově podmíněného násilí pro školní metodiky a metodičky prevence, školní psychology a psycholožky a další pedagogické pracovníky a pracovnice“.	a) Vytvořená nabídka vzdělávání ze strany NPI b) Počet zúčastněných osob	31. 12. 2023 a průběžně v dalších letech MŠMT, NPI ČR

Informace o plnění MŠMT:

Problematika domácího a genderově podmíněného násilí je zohledněna v rámcových vzdělávacích programech. NPI ČR má na dané téma program Genderově podmíněné násilí v on-line prostředí.

GFP spolu s NPI na začátku roku 2024 uskutečnila schůzku didaktiků a didaktiček k tématu zapojení genderové perspektivy do revize RVZ ZV. Didaktici a didaktičky NPI byli proškoleni v tématu genderu a byla diskutována konkrétní témata, jak s genderem prakticky při revizích pracovat, včetně témat uvedených v tomto úkolu. Školení provedly expertky z akademické a neziskové sféry. Při schůzce byl také diskutován další postup. Schůzky se zúčastnila taktéž zástupkyně ÚV ČR, odboru rovnosti žen a mužů.

Stanovisko Výboru k výstupu č. 1: **Neplněno**

Výbor doporučuje MŠMT informovat Výbor ohledně způsobu zahrnutí tématu domácího a genderově podmíněného násilí do rámcových vzdělávacích programů a předpokládaném termínu finalizace revizí.

Výbor doporučuje MŠMT zahrnout Výbor do přípravy revizí rámcových vzdělávacích programů a konzultovat s ním způsob zahrnutí dané problematiky.

Stanovisko Výboru k výstupu č. 2: **Neplněno**

Výbor doporučuje MŠMT informovat o vytvořené nabídce vzdělávání NPI specificky zaměřené na problematiku domácího a genderově podmíněného násilí pro školní metodiky a metodičky prevence, školní psychology a psycholožky a další pedagogické pracovníky a pracovnice včetně počtu zúčastněných osob dle indikátoru splnění opatření.

Opatření č. 02: **Zvyšovat povědomí veřejnosti o nových formách domácího a genderově podmíněného násilí a podporovat realizaci osvětových aktivit v oblasti domácího a genderově podmíněného násilí v rámci národních dotačních titulů**

Gestor: **MV, MSp, MPSV, MŠMT ve spolupráci s MV, MV ve spolupráci s ÚV ČR**

Výstupy	Indikátor	Termín a gestor
Zvýšení ochrany žáků a žákyň zvyšováním povědomí o společenské nebezpečnosti a trestnosti pořízování, zveřejňování a šíření intimních vizuálních materiálů bez souhlasu zobrazených osob a zvýšení jejich kompetenci rozlišovat nebezpečný obsah a jednání na internetu.	Výčet osvětových aktivit	31. 12. 2023 a průběžně v dalších letech MŠMT ve spolupráci s MV
Podpora realizace osvětových aktivit v oblasti domácího a genderově podmíněného násilí v rámci dotačního programu Prevence sociálně patologických jevů.	a) Alokace dotačního programu b) Počet podpořených projektů zahrnujících tyto aktivity	31. 12. 2023 a průběžně v následujících letech MV
Osvětové aktivity zaměřené na informování potenciálních obětí trestné činnosti a širšího okruhu poškozených v souvislosti s domácím a sexuálním násilím o jejich právech a možnostech jejich naplnění (např. prostřednictvím navazujícího projektu Probační a mediační služby).	Realizované osvětové aktivity	31. 12. 2023 a průběžně v následujících letech MSp
Podpora realizace osvětových aktivit v oblasti domácího a genderově podmíněného násilí v rámci dotačního programu Rodina.	a) Alokace dotačního programu: b) Počet podpořených projektů zahrnujících tyto aktivity	31. 12. 2023 a průběžně v následujících letech MPSV

Informace o plnění MŠMT:

MŠMT finančně podporuje v rámci dotační výzvy na podporu aktivit primární prevence rizikového chování a podporu duševního zdraví také preventivní aktivity v oblasti domácího násilí a genderově podmíněného násilí, a to včetně prevence zahrnující oblast kyberprostoru. Příkladem může být spolufinancování projektu E-bezpečí, a to jak v roce 2022, tak v roce 2023.

Informace o plnění MV:

V roce 2023 bylo v dotačním programu Prevence sociálně patologických jevů se zaměřením na prevenci a eliminaci domácího násilí prostřednictvím práce s násilnými osobami a osobami nevládnými agresí ve vztazích a podpořeno 8 projektů v celkové výši 2 mil Kč (alokace 1 880 000 Kč byla doplněna o finanční prostředky z rozpočtu OPK MV). Výzva byla vyhlášena i na rok 2024, program je dlouhodobě plněn, k navýšení alokace prozatím nedošlo.

V roce 2023 byla v tomto dotačním programu vyhlášena mimořádná výzva - 2. kolo v souvislosti se zvládáním dopadů uprchlické vlny související s invazí Ruské federace na Ukrajinu. Byly podpořeny 2 projekty v celkové výši 564 960 Kč.

Informace o plnění MSp:

V roce 2023 proběhly tyto osvětové aktivity Probační a mediační služby zaměřené na informování obětí trestných činů, včetně obětí domácího a genderově podmíněného násilí:

- Evropský den obětí trestných činů – 22.2.2023

Probační a mediační služba a Policie České republiky se již tradičně připojila k Evropskému dni obětí trestných činů. Stejně jako v předchozím roce svou úctu k obětem společně projevila minutou ticha ve středu 22. února 2023 ve 12 hodin. Na tento okamžik upozornily také majáky policejních vozů, které se rozsvítily před všemi policejními služebnami.

V rámci letošního Evropského dne obětí trestných činů byl Probační a mediační službou a Policií ČR připraven doprovodný program v podobě několika setkání s veřejností po celé republice. Ve vybraných městech proběhly diskuze (kulatý stůl) se zástupci Probační a mediační služby, Policie ČR a dalšími hosty z řad poskytovatelů pomoci, mezi něž patří zejména zástupci neziskového sektoru.

Setkání se uskutečnila vždy od 10 do 12 hodin, a to v Ústí nad Labem (Univerzita J. E. Purkyně, aula VIKS), Hradci Králové (Krajský úřad Královéhradeckého kraje, sál Karla Poláčka), Ostravě (Krajské ředitelství policie Moravskoslezského kraje), Brně (Krajský úřad jihomoravského kraje, aula Administrativního a školícího střediska JMK), Českých Budějovicích (Magistrát města České Budějovice, sál zastupitelstva), Plzni (Krajský úřad Plzeňského kraje, aula 326) a v Kladně (Magistrát města Kladna, velká zasedací místnost).

Vedle setkání s veřejností vysílala Probační a mediační služba s Policií ČR v rámci doprovodného programu také živě debatu odborníků na téma pomoci obětem trestných činů. Pozvání k diskusi vedle ředitelky Služby Andrey Matouškové přijali například náměstek ministra spravedlnosti Mgr. Karel Dvořák, pplk. Mgr. Martina Petrovičová z ŘSPP Policie ČR, pplk. Mgr. Jaroslav Hrabálek z OOK ÚSKPV Policie ČR, prezidentka Bílého kruhu bezpečí Mgr. Petra Vitoušová, psychologka PhDr. Martina Venglářová nebo vybraní pracovníci Probační a mediační služby. Živé vysílání se uskutečnilo 22. února 2023 od 10 hodin na facebookové stránce Probační a mediační služby.

- Týden Restorativní justice – 15. - 23.11.2023

Restorativní justice představuje moderní koncept trestněprávní politiky, který hledá účinné řešení kriminality, cestu ke spravedlnosti a nápravu újmy, která byla trestným činem způsobena. Jejím cílem je přijetí odpovědnosti pachatele za trestný čin, vytvoření prostoru pro dialog mezi pachatelem a obětí a aktivní zapojení komunit sporu do řešení.

V rámci letošního programu Týdnů restorativní justice nabídla Probační a mediační služba zájemcům sedm setkání na akademické půdě ve vybraných městech po celé republice. Na každém ze seminářů se návštěvníci dozvěděli informace o konceptu restorativní justice a mohli se aktivně zapojit do diskuse s pracovníky Služby a přizvanými odborníky z partnerských organizací.

Informace o plnění MPSV:

Alokace NDT Rodina byla 170 mil. Kč. V roce 2023 byly podpořeny 4 projekty zahrnující aktivity v oblasti domácího a genderově podmíněného násilí ve výši 3 517 782 Kč. Pro rok 2024 jsou zavedeny indikátory, kde budou sledovány projekty zahrnující aktivity na domácí násilí z hlediska obětí i původců domácího násilí.

Stanovisko Výboru k výstupu č. 1: **Plněno částečně**

Výbor doporučuje MŠMT informovat Výbor o konkrétních finančně podpořených aktivitách specificky zaměřených na zvyšování povědomí žáků a žákyň o společenské nebezpečnosti a trestnosti pořizování, zveřejňování a šíření intimních vizuálních materiálů bez souhlasu zobrazených osob a zvyšování jejich kompetenci rozlišovat nebezpečný obsah a jednání na internetu.

Stanovisko Výboru k výstupu č. 2: **Plněno**

Výbor doporučuje MV navýšit finanční alokaci dotačního programu Prevence sociálně patologických jevů k zajištění realizace osvětových aktivit v rámci podpořených projektů.

Stanovisko Výboru k výstupu č. 3: **Plněno částečně**

Výbor doporučuje MSp realizovat osvětové aktivity pro veřejnost specificky zaměřené na informování potenciálních obětí trestné činnosti a širšího okruhu poškozených v souvislosti s domácím a sexuální násilím o jejich právech a možnostech jejich naplnění.

Stanovisko Výboru k výstupu č. 4: **Plněno částečně**

Výbor vítá podporu aktivit zahrnující domácí a genderově podmíněné násilí v dotačním programu Rodina a zavedení indikátorů pro sledování těchto aktivit.

Výbor doporučuje MPSV Výbor informovat o podpořených osvětových aktivitách v oblasti domácího a genderově podmíněného násilí v rámci 4 výše uvedených projektů.

Opatření č. 03: Zohledňovat prevenci domácího a genderově podmíněného násilí v příslušných koncepčních strategických a metodických dokumentech

Gestor: **MV, MŠMT, MZd, MPSV, MSp**

Výstupy	Indikátor	Termín a gestor
Prevence domácího a genderově podmíněného násilí zohledněna v koncepčních strategických a metodických dokumentech prevence kriminality a boje proti obchodování s lidmi.	Zohlednění prevence domácího a genderově podmíněného násilí v příslušných dokumentech	31. 12. 2023 a průběžně v následujících letech MV
Prevence domácího a genderově podmíněného násilí zohledněna v koncepčních strategických a metodických dokumentech ochrany a podpory zdraví a prevence nemocí.	Zohlednění prevence domácího a genderově podmíněného násilí v příslušných dokumentech	31. 12. 2023 a průběžně v následujících letech MZd
Prevence domácího a genderově podmíněného násilí zohledněna v koncepčních strategických a metodických dokumentech prevence rizikového chování dětí a mládeže.	Zohlednění prevence domácího a genderově podmíněného	31. 12. 2023 a průběžně v následujících letech

	násilí v příslušných dokumentech	MŠMT
Prevence domácího a genderově podmíněného násilí zohledněna v koncepčních strategických a metodických dokumentech ochrany práv dětí, rodinné politiky a sociálního bydlení.	Zohlednění prevence domácího a genderově podmíněného násilí v příslušných dokumentech	31. 12. 2023 a průběžně v následujících letech MPSV
Problematika domácího a genderově podmíněného násilí zohledněna v relevantních koncepčních strategických materiálech v oblasti rozvoje Probační a mediační služby a trestní politiky a realizována setkání s poskytovateli služeb pro oběti trestné činnosti související s domácím a sexuálním násilím k podpoře rozvoje těchto služeb v rámci dotačního titulu Rozvoj služeb pro oběti trestné činnosti poskytovaných na základě zákona č. 45/2013 Sb., o obětech trestných činů.	a) Zohlednění prevence domácího a genderově podmíněného násilí v relevantních resortních koncepčních materiálech b) Realizovaná setkání s poskytovateli služeb	31. 12. 2023 a průběžně v následujících letech MSP

Informace o plnění MV:

Úkoly ve Strategii prevence kriminality v České republice na léta 2022 až 2027, schválené usnesením vlády České republiky č. 276 ze dne 6. dubna 2022, a navazujícího implementačního plánu jsou mj. zaměřeny na dotační programy, existenci komplexní Národní strategie boje proti obchodování s lidmi v ČR a koordinace problematiky v rámci veřejné správy i spolupracujících NNO, zajištění přímé pomoci a podpory pro oběti obchodování s lidmi prostřednictvím Programu podpory a ochrany obětí obchodování s lidmi, realizaci kriminologického výzkumu pachatelů a obětí domácího a genderově motivovaného násilí v ČR, šíření dobré praxe a manuálu pomoci obětem domácího násilí do interní firemní kultury a péče o zaměstnance, komplexně zajišťovat boj proti všem formám domácího a genderově podmíněného násilí včetně zaměření na prevenci, identifikaci obětí a pomoc a podporu obětem.

NÁRODNÍ STRATEGIE BOJE PROTI OBCHODOVÁNÍ S LIDMI V ČESKÉ REPUBLICE NA OBDOBÍ 2020–2023. Průřezově Národní strategie 2020-2023 uplatňuje genderový mainstreaming vůči obětem obchodování s lidmi, dále zvláště citlivý přístup vůči obětem, u kterých byly použity zvláště závažné prostředky donucení, stejně tak specifický přístup k obětem ve více zranitelném postavení. Účinnost této Strategie bude prodloužena do konce roku 2024.

Informace o plnění MZd:

Implementace předmětného opatření probíhá průběžně. Téma je integrováno do hlavního strategického materiálu resortu zdravotnictví – viz [Strategický rámec rozvoje péče o zdraví v České republice do roku 2030](#) (Zdraví 2030) - konkrétně viz „Podpora vytváření sdružených praxí a multidisciplinárních zdravotnických týmů vedených praktickými lékaři“, „Zvyšování kvality preventivních prohlídek a jejich přiblížení zdravotním potřebám obyvatel a jejich

monitoring“ ([IP 1.1 – Reforma primární péče](#)); Vytvoření řídicího a metodického zázemí pro založení center prevence ve zdravotnických zařízeních, Zřízení a testovací provoz sítě center prevence ve zdravotnických zařízeních v ČR – primární, sekundární a terciální prevence chronických neinfekčních onemocnění, Dobudování a rozvoj regionálních center podpory zdraví (RCZP) ve všech krajích ČR, Stabilizace regionálních center podpory zdraví ve všech krajích ČR, Pravidelný monitoring zdravotního stavu populace, Vývoj a diseminace doporučených postupů pro časný záchyt onemocnění a rizikových faktorů v různých prostředích, včetně následných patientských trajektorií, Vývoj a diseminace edukačních materiálů pro časný záchyt onemocnění (znalost jejich symptomů) a jejich rizikových faktorů pro širokou veřejnost, Vývoj instrumentů pro zvyšování participace populace na programech časného zachytu (integrování hodnocení rizikových faktorů a symptomů v různých segmentech péče, lékárnách a komunitním prostředí, samovyšetření s pomocí mHealth aplikací apod.) (viz IP 1.2 – [Prevence nemocí, podpora a ochrana zdraví; zvyšování zdravotní gramotnosti](#)); Příprava a realizace společného základního modelu integrované péče pro kraje umožňujícího implementaci regionálních specifíků reflektujících konkrétní potřebnost a rozsah integrovaných zdravotních a sociálních služeb jednotlivých lokalit, Vytvoření regionálně specifických modelů integrované péče, Podpora rozvoje poskytovatelů integrované péče zaměřených na specifické oblasti integrované onkologické, perinatologické a gerontologické péče, Vznik a rozvoj - multidisciplinárních týmů (pro polymorbidní pacienty) působících při ordinacích praktických lékařů, Vytvoření doporučených postupů pro poskytování zdravotních služeb a koordinaci dalších potřebných služeb ve vlastním sociálním prostředí pro praktické lékaře a další nelékařská povolání, Vytvoření a implementace modelu pro plánování kapacit a kvality poskytování zdravotních a sociálních služeb s ohledem na regionální specifika a potřebnost jednotlivých krajů, Vytvoření a implementace modelu koordinované zdravotní a sociální péče s podporou informačních a komunikačních technologií dle potřeb vybraných skupin pacientů, Podpora péče ve vlastním sociálním prostředí, která zajistí poskytování komplexu zdravotní a sociální služby dle individuálních potřeb pacientů, prostřednictvím rozvoje komplexnosti poskytovaných služeb, Zpracovat analýzu zaměřenou na genderové aspekty duševního zdraví a potřeb znevýhodněných uživatelů a uživatelek péče a jejich přístupu ke službám v oblasti duševního zdraví a zpracování metodických nástrojů a vzdělávacích programů zacílených na odbornou veřejnost na téma rovnosti žen a mužů, genderu, Podpořit rozvoj potřebných služeb pro osoby se zvýšeným rizikem spáchání sebevraždy a dostupnost ověřených informací o problematice sebepoškozování, sebevražednosti a jejich prevence, Na úrovni krajů a obcí zavést mechanismus funkčního case managementu (koordinace péče) a multidisciplinární spolupráce, Zavedení systému dostupných pobytových sociálních služeb poskytovaných v přirozené komunitě s různou mírou zdravotně-sociální podpory dle individuálních potřeb uživatelů služeb s duševním onemocněním a propojení systému na služby terénních komunitních týmů, Integrovat péči o duševní zdraví do kompetencí praktických lékařů a zajistit péči o nemocné s psychosomatickou problematikou, a psychologickou a psychiatrickou péči o somaticky nemocné (viz IP 2.1 – [Implementace modelů integrované péče, integrace zdravotní a sociální péče, reforma péče o duševní zdraví](#)); Vývoj modelů dlouhodobě udržitelného systému poskytování zdravotních služeb v modelech integrované péče, Vývoj modelů dlouhodobě udržitelného systému poskytování zdravotních služeb v modelech komunitní a domácí péče (viz IP 2.4 – [Optimalizace systému úhrad ve zdravotnictví](#)). Dále je téma zakomponováno do specifických strategických materiálů specializovaných na konkrétní oblasti. Lze uvést např. [Koncept domácí péče](#) – např. Implementace Systému hlášení nežádoucích událostí; [Národní akční plán prevence sebevražd](#) - 1.2.1 Analýza dat Toxikologické informační služby (TIS) ve spolupráci s Národním ústavem duševního zdraví týkající se záměrných otrav se sebevražedným úmyslem a ustanovení pravidelného poskytování dat a výstupu z analýz pro potřeby Státního ústavu pro kontrolu léčiv (SÚKL), 1.2.2 Analýza dat SŽDC o sebevražedách na železnici s cílem identifikace hot-spotů, míst kde se nejčastěji dějí sebevraždy, 1.3.1 Pilotní projekt intervence na tzv. hot-spotech, místech, kde jsou nejčastěji páčány sebevraždy. Tato intervence bude založena zejména na omezení přístupu k lokalitě, zvýšení pravděpodobnosti zásahu a motivování k vyhledání pomoci, 1.4.2 Pilotní projekt zajištění bezpečného prostředí

v rámci zařízení psychiatrické péče podle existujících standardů. Součástí projektu je zajištění supervize a možnosti konzultace s nadřízeným pro personál, který se setkal s osobou, jež spáchala sebevraždu, a výběr standardizovaného nástroje pro vyhodnocení suicidálního rizika včetně nastavení procesu jeho používání a předávání jeho výsledků napříč procesem péče, 1.4.3 Revize postupů vězeňských zařízení včetně vazebních věznic s ohledem na problematiku prevence sebepoškozování a sebevraždědného jednání s důrazem na bezpečnost prostředí a omezování dostupnosti prostředků k vykonání sebevraždy a uspořádání školení pro zaměstnance Vězeňské služby, 1.5.1 Vzdělávat novináře v obsahu manuálu pro média, jehož součástí je problematika zodpovědného informování o sebevraždách v rámci navrhovaného pokračování celostátní destigmatizační kampaně (opatření 2.4.1 NAPDZ), 1.6.1 Zajistit předřazování odkazů a kontaktů na krizovou pomoc při zadání dotazu souvisejícího se sebevraždědným úmyslem do internetového vyhledávače, 2.1.1 V souladu s opatřením 4.3.1 NAPDZ posílit krizová centra a služby a rozšířit jejich síť, zejména na pomoc obětem násilí, traumatu a prevence sebevražd. Zřídit specializovaná centra zaměřená na děti s komplexním traumatem a zajistit jejich vzájemné prosíťování s ostatními zařízeními specializovanými na dětskou populaci, včetně dětských adiktologických ambulancí, 2.1.3 Rozvinout stacionární péči pro dětskou i dospělé populaci osob s duševním onemocněním podle regionálních potřeb a struktury obyvatelstva (zaměřenou také na osoby s mentálním postižením a vývojovými poruchami včetně poruch autistického spektra), 2.1.5 Podpora a rozvoj stávající telefonní a online krizové intervence., 2.1.6 Realizace pilotního projektu podpůrné skupiny pro osoby po pokusu o sebevraždu v rámci systému psychiatrické péče se zapojením peer pracovníka a psychoterapeuta., 2.1.7 Revize postupů práce složek integrovaného záchranného systému ve vztahu k sebevraždědným osobám, jejich příbuzným a pozůstalým po dokonané sebevraždě včetně zprostředkování kontaktů směrem k subjektům, které jsou schopny zprostředkovat pomoc těmto osobám, 2.1.8 Vývoj a pilotní testování vzdělávacího programu (psychoedukace) pro blízké a rodinné příslušníky osob po sebevraždědném pokusu, 2.2.1 Zajistit dostupnost na důkazech založených informací o problematice sebepoškozování, sebevraždědnosti a jejich prevence včetně odkazů na pomoc v krizi nebo při výskytu sebevraždy na pracovišti nebo ve školském prostředí prostřednictvím Národního zdravotního informačního portálu (NZIP), 3.1.1 Vypracovat analýzu potřeb a kompetencí a sociálních pracovníků a pracovníků v sociálních službách v práci se suicidální osobou, pozůstalými nebo sebevraždou jinak dotčenými osobami., 3.1.2 V souladu s opatřením 5.3.1 NAPDZ vzdělávat praktické lékaře v problematice sebepoškozování a sebevraždědnosti v rámci kurzů zaměřených na obecnější problematiku duševního onemocnění, 3.1.3 Formulace dodatku k Metodickému doporučení primární prevence rizikového chování u dětí a mládeže MŠMT o problematice sebevraždědnosti a vhodných postupů v případě výskytu jevu sebepoškozování nebo dokonané sebevraždy včetně odkazů na odborníky, 3.1.4 Výběr, překlad a validizační studie nástroje screeningu suicidálního rizika pro potřeby užití praktickými lékaři a pracovníky ve školství. Uspořádat sérii školení k práci s vybraným nástrojem, 3.2.1 V souladu s opatřením 2.3.3 NAPDZ zakotvit psychosociální gramotnost do rámcových vzdělávacích programů pro mateřské, základní a střední školy. Vytvořit a implementovat ověřený program psychosociální výchovy na základních školách, jehož součástí bude i problematika sebepoškozování a sebevraždědnosti, 3.2.2 Tématu sebepoškozování, sebevraždědnosti a možnostem prevence je věnován dostatečný prostor ve vysokoškolském, vyšším odborném a středoškolském vzdělávání pomáhajících profesí, které se ve své praxi s touto problematikou běžně setkávají (zejména pedagogické obory, psychiatrie, sestry, adiktologie, psychologie, pediatrie), 3.3.1 V souladu se specifickým cílem 2.4 NAPDZ začlenit problematiku sebepoškozování, sebevraždědnosti a možnosti prevence do celostátní destigmatizační kampaně, 4.1.1 Ustanovení informačního systému zaměřeného na shromáždění a prezentaci dat pro sebepoškozování, suicidální pokusy a dokonané sebevraždy v souladu s opatřením 1.5.2 NAPDZ, 4.1.2 Metodika zvýšení kvality dat o počtech sebevražd na železnicích a její implementace, 4.1.3 Validizační studie dat o sebepoškozování a sebevraždědných pokusech, 4.1.4 Pravidelné výroční reportování o problematice sebepoškozování, sebevraždědných pokusů a sebevražd; viz [Národní akční plán pro Alzheimerovu nemoc a obdobná onemocnění 2020-2030](#) - 1.3.1 Podpora využití technologií

a vytváření sítě dohledových center pro monitorování úniků z domova, připomínání užívání medikace, příjmu tekutin a stravy, tísňové volání, 1.3.2 Podpora přirozených zdrojů opory neformálních pečujících, rodin a lidí s demencí a další. Stav plnění je podrobně zpracován ve [Zprávě o realizaci Strategického rámce rozvoje péče o zdraví v České republice do roku 2030](#) (Zdraví 2030), která byla předložena na jednání vlády v souladu s usnesením č. 743/20 (obsahuje i info o metodikách).

Informace o plnění MŠMT:

Tato oblast prevence je zahrnuta v Akčním plánu realizace Národní strategie primární prevence rizikového chování dětí a mládeže na období 2023 – 2025.

MŠMT v současnosti pracuje na přípravě metodického materiálu, který si klade za cíl pomoci pedagogům a pedagožkám a metodikům a metodičkám prevence s tématem genderu ve vzdělávání. Specificky se materiál zaměřuje na témata genderově podmíněné šikany, wellbeingu, bezpečného prostředí pro queer studující a podpory trans studujících. Měl by nabídnout komprehensivní vhled do tématu a pedagogům pomoci vytvářet vhodné podmínky ve škole tak, aby se studující mohli rozvíjet bez ohledu na svůj gender, nebo orientaci. Předpokládáme, že materiál bude dokončen v 1Q roku 2024.

MŠMT dále ve spolupráci s Nadací Sirius připravuje pro školy a školská zařízení metodický materiál k tématu týraného, zneužívaného a zanedbávaného dítěte. I zde je předpoklad dokončení v 1Q roku 2024.

Informace o plnění MPSV:

Co se týče koncepčních dokumentů týkajících se sociálního bydlení, problematiku domácího násilí reflektuje Koncepce sociálního bydlení 2015-2025 (mezinárodní klasifikace ETHOS, rychlé poskytnutí bydlení, prioritní skupiny pro získání bydlení) více zde: https://www.mpsv.cz/documents/20142/225517/Koncepce_socialniho_bydleni_CR_2015-2025.pdf/4f243307-649b-ecf3-a191-3d89d33717c4

MPSV realizuje **I. akční plán k naplnění Národní strategie ochrany práv dětí 2021-2029**. I. akční plán obsahuje tato opatření:

B1 Vznik garantované sítě podpory rodin a služeb pro děti a rodiny

B1.1. Vytvoření mezioborového týmu pro definici garantované sítě služeb pro rodiny s dětmi včetně pracovních skupin zabývajících se problematikou služeb pro děti a rodiny se specifickými potřebami

B1.2. Zpracování návrhu garantované sítě preventivních a odborných služeb systému péče o ohrožené děti a rodiny, včetně zajištění jejich dostupnosti zapojováním do běžného komunitního prostředí

B1.8. Vytvoření návrhu systému včasné podpory a pomoci dětem v rizikových situacích

C1 Rozvoj a sdílení dobré praxe při práci s dětmi a rodinami

C1.1. Definování a způsob identifikace rizikových faktorů, které vedou k ohrožení, znevýhodňování, týrání a zanedbávání dětí

C1.2. Vytvoření a rozvoj metod sociální práce s různými formami ohrožení dětí a rodin

D2 Zvýšení obecného povědomí o právech dítěte v laické i odborné veřejnosti a mezi dětmi

D2.3. Návrh a realizace osvětové kampaně o tématu pozitivního rodičovství, a snížení společenské tolerance k týrání a zanedbávání dětí (včetně nepřipustnosti tělesného trestání dětí), a zvyšování povědomí o dopadech násilí v rodině na děti v rolích svědků.

Strategie rodinné politiky schválená 11. 10. obsahuje prevenci domácího a genderově podmíněného násilí ve specifickém cíli *2.1.2 Zvýšit znalost a dostupnost podpůrných a preventivních služeb pro rodiny, 2.1.4 Realizace osvětových aktivit v oblasti domácího násilí v návaznosti na legislativní úpravy a 2.4.1 Prevence sociální izolace rodin pečujících, seniorů.*

Informace o plnění MSp:

Ad. a)

V prosinci 2023 vydala Probační a mediační služba Metodický pokyn č. MP 3/2023 Práce s obětmi trestného činu, který nahradil Manuál práce s obětmi trestného činu z roku 2018. Tento metodický pokyn reflektuje legislativní změny v oblasti práce s oběťmi trestných činů, zejména novelizace zákona č. 45/2013 Sb., o obětech a trestných činů, zákona č. 40/2009 Sb., trestního zákoníku a zákona č. 141/1961 Sb., trestního řádu a dále přijetí novely zákona č. 59/2017 Sb. o použití peněžních prostředků z majetkových trestních sankcí. Dále tento pokyn na základě podnětů z praxe zpřesňuje pracovní postupy v oblasti práce s oběťmi trestného činu, včetně obětí domácího a genderově podmíněného násilí a definuje základní standard poskytování pomoci obětem trestných činů ve všech střediscích Služby, včetně obětí domácího a genderově podmíněného násilí.

Ad. b)

V minulém roce proběhla dvě setkání s poskytovateli služeb pro oběti trestné činnosti související s domácím a sexuálním násilím, první dne 22. 8. 2023 a druhé pak dne 25. 10. 2023. Na setkáních se řešilo obecné nastavení spolupráce s neziskovými organizacemi, alokace prostředků na dotace, Metodiky pro poskytování dotací nestátním neziskovým organizacím ze státního rozpočtu Ministerstva spravedlnosti na rok 2023 a chybějící Strategie práce s oběťmi trestné činnosti. V návaznosti na proběhlá setkání vznikl od 8. 1. 2024 na ministerstvu nový odbor trestní politiky, který by měl tato a další témata řešit a s neziskovými organizacemi spolupracovat.

Stanovisko Výboru k výstupu č. 1: **Plněn**

Stanovisko Výboru k výstupu č. 2: **Plněno částečně**

Výbor vítá zahrnutí rozšíření sítě pomoci obětem násilí v rámci Národního akčního plánu prevence sebevražd.

Výbor doporučuje MZd důsledně a specificky zohledňovat problematiku domácího a genderově podmíněného násilí ve strategických dokumentech a informovat Výbor o dokumentech, kde byla tato problematika explicitně zohledněna.

Stanovisko Výboru k výstupu č. 3: **Neplněno**

Výbor doporučuje MŠMT informovat Výbor o způsobu, jakým je téma prevence domácího a genderově podmíněného násilí v Akčním plánu realizace Národní strategie primární prevence rizikového chování dětí a mládeže na období 2023–2025 specificky zohledněno.

Stanovisko Výboru k výstupu č. 4: **Plněno**

Stanovisko Výboru k výstupu č. 5: **Plněno částečně**

Výbor vítá realizaci setkání s poskytovateli služeb pro oběti trestné činnosti související s domácím a sexuální násilím.

Výbor doporučuje MSp v realizaci setkání pokračovat, ve spolupráci s poskytovateli služeb zpracovat Strategii práce s oběťmi trestné činnosti a důsledně v ní zohlednit téma domácího a genderově podmíněného násilí.

Oblast č. 2: Ochrana a podpora obětí domácího a genderově podmíněného násilí

Opatření č. 04: **Zajistit dostupnost specializovaných sociálních služeb pro osoby ohrožené domácím a genderově podmíněným násilím**

Gestor: **MPSV ve spolupráci s kraji a s ÚV ČR, MMR**

Výstupy	Indikátor	Termín a gestor
Novelizace zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách zahrnující novou specializovanou sociální službu pro oběti domácího a genderově podmíněného násilí vč. odpovídající změny podmínek registrace specializované služby.	a) Předložená novela zákona b) Zahrnutí nové specializované služby pro oběti domácího a genderově podmíněného násilí c) Možnost registrovat max. dvě cílové skupiny či určení prioritní cílové skupiny v případě specializované služby určené pro oběti domácího a genderově podmíněného násilí	31. 12. 2023 MPSV
Podpora využívání Standardů kvality specializovaných sociálních služeb pro oběti domácího a genderově podmíněného násilí jako doporučeného modelu kvality pro danou cílovou skupinu a zvyšování informovanosti poskytovatelů sociálních služeb a krajských metodiků o Standardech.	a) Podpora zavádění Standardů kvality specializovaných sociálních služeb pro oběti domácího a genderově podmíněného násilí v rámci OP Zaměstnanost+ b) Počet osob informovaných o Standardech v příslušném roce c) Metodická podpora pro sociální služby pracující s cílovou skupinou obětí domácího násilí při využívání Standardů.	31. 12. 2023 a průběžně v dalších letech MPSV ve spolupráci s ÚV ČR a kraji
Podpora dostupnosti a předvídatelného financování specializovaných utajených bezpečných azylových domů, krizových	a) Finanční alokace vyčleněná na podporu jednotlivých druhů	31. 12. 2023 a průběžně v dalších letech

lůžek, krizové pomoci a odborného sociálního poradenství pro osoby ohrožené domácím a genderově podmíněným násilím (např. prostřednictvím víceletého financování a dlouhodobých smluv o spolupráci).	specializovaných sociálních služeb b) Způsob zahrnutí dlouhodobější finanční podpory specializovaných služeb	MPSV ve spolupráci s kraji
Zohledněná cílová skupina obětí domácího a genderově podmíněného násilí a její potřeby v rámci podpory dostupnosti sociálního bydlení	Počet a kapacita ubytování pro osoby ohrožené domácím násilím v rámci sociálního bydlení v jednotlivých letech	31. 12. 2023 a průběžně v následujících letech MPSV, MMR
Vyhodnocení stávajícího financování a dostupnosti specializovaných sociálních služeb pro osoby ohrožené domácím a genderově podmíněným násilím a jednotlivých druhů těchto služeb v návaznosti na výstupy Analýzy specializovaných sociálních služeb pro osoby ohrožené domácím a genderově podmíněným násilím v ČR.	Zveřejnění zprávy obsahující vyhodnocení stávajícího financování vč. alokace vyčleněné na podporu jednotlivých druhů specializovaných sociálních služeb	31. 12. 2023 MPSV ve spolupráci s kraji

Informace o plnění MPSV:

a) Zákon ani novelizace zákona o sociálních službách nepočítají se zavedením výčtu nepříznivých sociálních situací.

Novela zákona o sociálních službách nezahrnuje nový druh sociální služby. Poskytování podpory a pomoci obětem domácího násilí je upraveno v rámci odborného sociálního poradenství, a to i specificky zaměřeného.

K části registrace max. 2 cílových skupin – žádné změny nebyly učiněny. Je zcela na poskytovateli, jak si v rámci zákonem stanovených parametrů sociální službu zaregistruje a následně podle toho nastaví poskytování sociální služby. Při rozhodování o registraci přitom registrující orgán posuzuje i vytvoření odpovídajících materiálně technických i personálních podmínek dané služby, mj. i v návaznosti na vymezenou cílovou skupinu či více cílových skupin.

b) Projekt by měl být podán a realizován ÚV ČR. MPSV v rámci své činnosti postupuje podle a připravuje případnou novelizaci přílohy č. 2 vyhlášky zákona sociálních službách, kde jsou uvedeny standardy kvality sociálních služeb. Ty jsou závazné pro všechny druhy sociálních služeb.

c) MPSV v roce 2023 v rámci dotačního programu B – služby s celostátní/nadregionální působností podpořilo také několik služeb vyjmenovaných druhů. MPSV dále v rámci novelizace zákona pracuje na změnách v systému financování (toto zatím nebylo do konce roku 2023 splněno).

d) Cílová skupina osob ohrožených domácím násilím je jednou z cílových skupin návrhu Zákona o podpoře v bydlení (gestor MMR). Návrh zákona byl dne 30.11.2023 předložen na LRV.

Projekt podpora sociálního bydlení a jeho systémové zavádění v ČR (doba trvání od 1.1.2023 do konce roku 2025). Projekt je zaměřen na pomoc osobám v bytové nouzi (nejedná se pouze o oběti domácího násilí) a vedení realizátorů.

Aktuálně probíhají projekty v OPZ+ ze dvou již uzavřených výzev na sociální bydlení: č. 007 a č. 101. Schváleno bylo pro roky 2022–2026 celkem 50 projektů, jejichž realizátory jsou obce i neziskové organizace. Medailonky všech současných realizátorů (celkem 50, obce i NNO) a další informace najdete přehledně zde.

Celkově tyto projekty plánují zabydlet a v bydlení podporovat 913 osob. 9 z těchto projektů se zaměřuje převážně na cílovou skupinu osob v bytové nouzi, které přicházejí z Ukrajiny, zbylých 41 se zaměřuje na osoby v bytové nouzi z území České republiky.

Obě výzvy jsou postaveny na principu Housing Led a pod něj spadající Housing First (okamžitý přístup k bydlení bez předchozí přípravy).[1] Všechny projekty mají hlavní cíl a aktivitu, kterou je zabydlení sociálně potřebných do standardních bytů a jejich podpora při jeho udržení. Vedle toho zavádějí např. kontaktní místa pro bydlení (slouží jako evidenční, a především záchytný bod pro osoby v bytové nouzi), nastavují si garanční fondy, navazují spolupráci s multidisciplinárními týmy, s realitními makléři, vyhledávají byty na soukromém trhu, píší si strategie a zavádí další nástroje pro řešení bytové nouze na svém území. O samotných výzvách, čerpaných financích a jednotlivých aktivitách se dozvíte zde (výzva č. 007) a zde (výzva č. 101). Uvedeným 41 realizátorům poskytuje intenzivní metodickou podporu úspěšný systémový projekt MPSV Podpora sociálního bydlení a jeho systémové zavádění v ČR.

e) MPSV provedlo stručné zmapování služeb zařazených dotačního programu B – služby s celostátní/nadregionální působností (+ je k dispozici audit tohoto programu). Tento program má doznat změny tak, aby podpořené služby odpovídaly nově nastavovaným kritériím; zároveň proběhlo několik jednání s kraji, jakožto se správci krajských sítí soc. služeb ohledně charakteru některých služeb dosud zařazených v programu B a byla připraven návrh kritérií pro vstup nových žadatelů do programu B.

Informace o plnění MMR:

MMR realizuje program Podpora bydlení - bezpečné bydlení pro vybrané osoby

Program podporoval výstavbu pečovatelských bytů. Podporované byty slouží k poskytování sociálního bydlení seniorům a zdravotně postiženým osobám. V roce 2023 se podařilo ukončit výstavbu dvou nových bytových domů s 27 podporovanými byty. Ve sledovaném roce bylo poskytnuto na výstavbu bytů 69 mil. Kč. Poměrně nízká výstavba podporovaných bytů v 2023 byla způsobena tím, že poslední výzva pro příjem žádostí o dotaci byla vyhlášena v roce 2021, v letech 2022 a 2023 probíhala pouze dostavba podpořených projektů a k zahájení nových projektů nedošlo. Důvodem nevyhlašování dalších výzev bylo ukončení realizace celého programu.

V současné době MMR připravuje nový program pro oblast bydlení, který bude přispívat ke zvýšení dostupného bydlení pro osoby s nedostatečnými finančními prostředky, pro mladé rodiny, pro oběti domácího násilí a pro osoby s cílovými profesemi vybranými podle jejich všeobecné prospěšnosti pro společnost.

Čísla za IROP:

Celkem je v IROP 2021 – 2027 na sociální bydlení k dispozici 2,7 mld. Kč z EFRR (z toho 360 mil. Kč je určeno pro nástroj ITI).

V srpnu 2023 byly ukončeny výzvy č. 25 a 26 na sociální bydlení IROP, mezi cílovými skupinami ve výzvách IROP jsou i osoby ohrožené domácím násilím.

Dne 31. 1. 2023 budou vyhlášeny výzvy sociálního bydlení II. IROP s alokací, která nebyla vyčerpána ve výzvách č. 25 a 26, mezi cílovými skupinami ve výzvách IROP budou i osoby ohrožené domácím násilím.

Vládě byl v roce 2023 předložen návrh zákona o podpoře v bydlení, který by měl pomoci především lidem, kteří mají největší potíže zajistit si a udržet bydlení vlastními silami, tedy například samoživitelkám nebo seniorům. Podpoří různé formy poradenství v kontaktních místech pro bydlení, systém garancí bude motivovat soukromé majitele, aby pronajali své byty, a obce, aby rozvíjely vlastní bytové fondy. Více zde: <https://mmr.gov.cz/cs/ministerstvo/bytova-politika/bydleni-jako-jedna-z-hlavnich-priorit-vlady/zakon-o-podpore-v-bydleni>

Stanovisko Výboru k výstupu č. 1: **Neplněno**

Výbor důrazně doporučuje MPSV předložit novelu zákona o sociálních službách zahrnující novou specializovanou službu pro oběti domácího a genderově podmíněného násilí, možnost registrovat max. dvě cílové skupiny či určení prioritní cílové skupiny v případě specializované služby určené pro oběti domácího a genderově podmíněného násilí dle indikátorů opatření.

Stanovisko Výboru k výstupu č. 2: **Neplněno**

Výbor doporučuje MPSV informovat Výbor o způsobu zahrnutí podpory zavádění Standardů kvality specializovaných sociálních služeb pro oběti domácího a genderově podmíněného násilí v rámci OP Zaměstnanost+, počtu osob informovaných o Standardech v příslušném roce a Metodické podpoře pro sociální služby pracující s cílovou skupinou oběti domácího násilí při využívání Standardů dle indikátorů splnění opatření.

Stanovisko Výboru k výstupu č. 3: **Neplněno**

Výbor doporučuje MPSV informovat Výbor o finanční alokaci vyčleněná na podporu jednotlivých druhů specializovaných sociálních služeb a způsobu zahrnutí dlouhodobější finanční podpory specializovaných služeb dle indikátorů splnění opatření.

Stanovisko Výboru k výstupu č. 4: **Plněno částečně**

Výbor vítá přípravu programu pro oblast bydlení zahrnující cílovou skupinu oběti domácího násilí a zohlednění této cílové skupiny v IROP ze strany MMR.

Výbor doporučuje MPSV a MMR důsledně zohledňovat cílovou skupinu oběti domácího a genderově podmíněného násilí a její potřeby v rámci podpory dostupnosti sociálního bydlení, např. stanovením příslušného indikátoru v rámci výzev a informovat o počtu a kapacitě ubytování pro osoby ohrožené domácím násilím v rámci sociálního bydlení v jednotlivých letech dle indikátorů splnění opatření.

Stanovisko Výboru k výstupu č. 5: **Neplněno**

Výbor doporučuje MPSV vyhodnotit stávající financování a dostupnost specializovaných sociálních služeb pro osoby ohrožené domácím a genderově podmíněným násilím a jednotlivých druhů těchto služeb v návaznosti na výstupy Analýzy specializovaných sociálních služeb pro osoby ohrožené domácím a genderově podmíněným násilím v ČR, zahrnující jak služby zařazené v dotačním programu B – služby s celostátní/nadregionální

působností, tak služby zařazené do dotačního A – služby s regionální působností, zveřejnit toto vyhodnocení a informovat o hlavních výstupech vyhodnocení Výbor.

Opatření č. 5: **Zajistit dostupnost služeb pro děti ohrožené násilím v rodině**

Gestor: **MPSV ve spolupráci s MZd, MŠMT, ÚV ČR a kraji,**

Výstupy	Indikátor	Termín a gestor
Důsledná aplikace § 6, písm. g) zákona č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí ve všech případech, kdy se OSPOD dozví o skutečnostech nasvědčujících tomu, že v rodině dochází k domácímu násilí.	a) Metodické doporučení zahrnující důslednou aplikaci § 6 písm. g) zákona o sociálně-právní ochraně dětí v případech násilí b) Počet dětí zahrnutých pod ustanovení § 6 odst. g) zákona o sociálně-právní ochraně dětí v příslušném roce	31. 12. 2023 a průběžně v následujících letech MPSV
Zajištění dostatečných personálních a odborných kapacit intervenčních center pro práci dětmi ohroženými násilím v rodině v rámci novelizace zákona o sociálních službách.	Způsob zajištění personálních a odborných kapacit IC pro práci s dětmi ohroženými násilím v rodině	31. 12. 2023 a průběžně v následujících letech MPSV ve spolupráci s kraji
Podpora dostupnosti sítě služeb odborné pomoci pro děti v návaznosti na detekci násilí v rodině spadajících do oblasti sociálně-právní ochrany dětí.	a) Podpora služeb v rámci dotačního programu Rodina b) Počet podpořených organizací vč. finanční alokace c) Počet rodin a dětí, kterým byla poskytnuta odborná pomoc	31. 12. 2023 a průběžně v následujících letech MPSV
Podpora dostupnosti specializované krizové pomoci pro děti ohrožené násilím v rodině podle § 60 zákona o sociálních službách na krajské úrovni.	a) Prioritizace služby v rámci dotačního programu MPSV pro poskytovatele sociálních služeb b) Počet podpořených organizací vč. finanční alokace c) Existence monitorovacího mechanismu k zjištění počtu dětí, kterým byla z důvodu domácího násilí poskytnuta odborná pomoc	31. 12. 2023 a průběžně v následujících letech MPSV ve spolupráci s kraji
Vyhodnocená efektivita stávajícího systému podpory práce s dětmi ohroženými násilím v rodině.	Zveřejněné vyhodnocení efektivitu systému práce s dětmi ohroženými domácím násilím a návrh jeho posílení	31. 12. 2023 MPSV ve spolupráci s kraji

Provedená analýza a zpracovaný návrh řešení reformy veřejnoprávní ochrany dětí a soudnictví ve věcech ochrany ohrožených dětí obsahující vymezení a zakotvení problematiky asistovaných kontaktů.	a) Provedená analýza b) Zpracovaný návrh reformy obsahující vymezení a zakotvení asistovaných kontaktů	31. 12. 2023 MPSV ve spolupráci s kraji
---	---	--

Informace o plnění MPSV:

a) V roce 2023 byla ve spolupráci s Výborem pro prevenci domácího násilí a násilí na ženách dokončena práce na Metodice boje proti domácímu násilí a započalo zpracování připomínek. Počet dětí zahrnutých pod ustanovení § 6 odst. g) zákona o sociálně-právní ochraně dětí za rok 2023 bude uveřejněn v Ročním výkazu o výkonu sociálně-právní ochrany dětí na přelomu dubna a května 2024, výkaz je dostupný zde: [Statistiky \(mpsv.cz\)](https://statistiky.mpsv.cz).

b) V roce 2023 probíhaly přípravy a konzultace nad podobou novely zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách. Práce nad návrhem novely nebyly k lednu 2024 ukončeny a jsou dále diskutovány.

c) Odbor 26 MPSV realizuje každým rokem národní dotační titul (dále jen „NDT“) Rodina. Cílem tohoto programu je podpora služeb pro rodinu preventivního a podpůrného charakteru. Tyto služby mají za cíl posilovat rodičovské kompetence, zkvalitňovat rodinné vztahy, podporovat rodiny v péči o děti, jejich výchově a při harmonizaci práce a rodiny, a napomáhat při předcházení a řešení krizových situací v rodině, včetně domácího násilí, týrání a zneužívání dětí. Cílem je poskytnout komplexní pomoc rodině jako celku (tj. širší rodině včetně dětí a prarodičů). Celkově bylo v NDT Rodina v roce 2023 podpořeno 279 projektů, celková alokace uvedeného dotačního titulu činila cca 170 mil. Kč. Podpořené projekty se věnovaly celé škále témat. V dotační oblasti, která se věnuje práci s dětmi a rodinami v oblasti SPOD, bylo podpořeno 95 projektů v celkové částce cca 64 mil. Kč, z toho byly celkově 4 projekty, které se věnovaly přímo domácímu násilí a dosáhly na podporu v částce 3 517 782 Kč. Minimální standardy pro práci s původci a původkyněmi násilí v ČR jsou reflektovány v Metodice dotačního titulu, rovněž hodnotitelé jsou o standardech poučeni. NDT Rodina nevede konkrétní evidenci počtu rodin a dětí pro r. 2023, kterým byla poskytnuta odborná pomoc, ale pouze vede evidenci podpořených projektů (279). Pro rok 2024 budou zavedeny indikátory, které mají za cíl sledovat počet projektů zaměřených na práci s oběťmi a původci domácího násilí.

d) „Podpora dostupnosti specializované krizové pomoci...“

MPSV k tomuto nemůže doplnit, jde totiž o dostupnost služby na krajské úrovni (proto MPSV nemůže být ani gestorem tohoto opatření – zajištění dostupnosti poskytování soc. služeb je podle zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, § 95 v kompetenci krajů).

e) Vyhodnocení proběhlo v rámci plnění I. AP NSOPD 2021-2029 a jeho dílčích aktivit B1.1., B1.2., B1.3., B1.8. Téma projednáváno na pracovních skupinách. Dílčí témata probírána v rámci expertních skupin k tvorbě nového zákona. Zároveň je řešeno v rámci jiných pracovních platform organizovaných jinými resorty (např. děti a rodiče ve výkonu trestu odnětí svobody). Vyhodnocení je i součástí činnosti KA4 projektu SPOD3: Definice krajských standardů sítě služeb pro ohrožené děti s důrazem na koordinovanou podporu a multioborovou spolupráci. Veřejná prezentace závěrů se uskutečnila v dubnu 2024. Vzniká zcela nový koncept mezioborových služeb ochrany dětí a podpory rodin.

f) Řešeno v rámci přípravy nového zákona o podpoře rodin a ochraně dětí. Byly definovány hlavní problémy a okruhy právní úpravy, proběhla veřejná prezentace závěrů analytické fáze, byla vypracována, projednána a rozpracována první verze věcných zásad nové právní úpravy v pracovních skupinách.

Stanovisko Výboru k výstupu č. 1: **Plněno částečně**

Výbor doporučuje MPSV zapojit do příprav Metodického doporučení MPSV k postupu orgánů sociálně-právní ochrany dětí v případech dětí ohrožených domácím násilím Výbor a zaslat návrh metodiky Výboru k připomínkám co nejdříve.

Stanovisko Výboru k výstupu č. 2: **Neplněno**

Výbor doporučuje MPSV informovat o způsobu zajištění personálních a odborných kapacit intervenčních center pro práci s dětmi ohroženými násilím v rodině dle indikátoru splnění opatření.

Stanovisko Výboru k výstupu č. 3: **Plněno částečně**

Výbor vítá zavedení indikátorů pro sledování podpořených aktivit v oblasti domácího a genderově podmíněného násilí.

Výbor doporučuje MPSV informovat o počtu podpořených organizací vč. finanční alokace a počtu rodin a dětí, kterým byla poskytnuta odborná pomoc dle indikátoru splnění opatření.

Stanovisko Výboru k výstupu č. 4: **Neplněno**

Výbor doporučuje MPSV informovat Výbor o prioritizaci služby v rámci dotačního programu MPSV pro poskytovatele sociálních služeb, počtu podpořených organizací vč. finanční alokace a existenci monitorovacího mechanismu k zjištění počtu dětí, kterým byla z důvodu domácího násilí poskytnuta odborná pomoc dle indikátoru splnění opatření.

Stanovisko Výboru k výstupu č. 5: **Nesplněno**

Výbor doporučuje MPSV informovat Výbor o zveřejnění a hlavních výstupech vyhodnocení efektivity systému práce s dětmi ohroženými domácím násilím a představit Výboru návrh jeho posílení dle indikátoru splnění opatření.

Stanovisko Výboru k výstupu č. 6: **Plněno částečně.**

Výbor doporučuje MPSV informovat Výbor o způsobu zahrnutí asistovaných kontaktů v rámci přípravy nového zákona o podpoře rodin a ochraně dětí.

Opatření č. 6: Zajistit důsledné zohledňování potřeb osob čelících vícečetnému znevýhodnění v rámci poskytování pomoci obětem domácího a genderově podmíněného násilí

Gestor: MPSV ve spolupráci s MV, MV, MZd, MMR a MSp, kraji a obcemi

Výstupy	Indikátor	Termín a gestor
Zpřehlednění systému pomoci obětem násilí čelícím vícečetným znevýhodněním, např. vytvořením přehledu dostupných služeb pro osoby s vícečetným znevýhodněním v takové formě, která bude pro poskytovatele i klientky a klienty jasná, přehledná a srozumitelná (v různých jazykových mutacích).	Vytvořený přehled	31.12.2023 MPSV

Zajištění finanční podpory a podpory využívání služeb interkulturní práce a komunitního tlumočení v rámci stávajících dotačních programů prevence kriminality.	Interkulturní práce a komunitní tlumočení zahrnuto mezi podporované aktivity stávajících dotačních programů prevence kriminality	31.12.2023 a průběžně v následujících letech MV
Zajištění finanční podpory a podpory využívání služeb interkulturní práce a komunitního tlumočení v rámci stávajících dotačních programů na podporu rodiny a rozvoje sociálních služeb.	Interkulturní práce a komunitní tlumočení zahrnuto mezi podporované aktivity stávajících dotačních programů podpory rodiny a rozvoje služeb	31.12.2023 a průběžně v následujících letech MPSV
Zajištění metodické podpory v oblasti rozvoje odbornosti poskytovatelů specializovaných sociálních služeb pro oběti domácího a genderově podmíněného násilí ve vztahu k přímé práci s migrantkami a migranty – oběťmi domácího a genderově podmíněného násilí a souvisejících otázek.	Počet metodických setkání v příslušném roce	31.12.2023 a průběžně v následujících letech MPSV ve spolupráci s MV, MSp, ve spolupráci s kraji ČR
Zahrnutí služby interkulturních pracovníků a pracovníc, zejména tlumočení v rámci poskytování sociálních služeb, v rámci novelizace zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách (např. do kategorie „další odborní pracovníci, kteří přímo poskytují sociální služby“).	Podpora interkulturní práce a tlumočení zahrnuta v předložené novele	31. 12. 2023 MPSV

Informace o plnění MPSV:

a) V prosinci 2022 byl zahájen projekt TAČR Beta Děti a domácí násilí – výzkum potřebnosti služeb specializovaných na pomoc dětem ohroženým domácím násilím. V roce 2023 proběhly aktivity:

1. Byl vytvořen desk research zaměřený na prozkoumání odborných zdrojů v pěti zemích k tématu děti a domácí násilí.
2. Byla sestavena poradní odborná skupina 48 stakeholderů – odborníků na téma domácího násilí v ČR.
3. Participativně byly vytvořeny indikátory pro Social Cost-Benefit analýzu.
4. Bylo realizováno dotazníkové šetření s 327 respondenty pro zjištění aktuálního a ideálního stavu služeb pro děti se zkušeností s domácím násilím v ČR. Aktuálně se připravují sumarizované analytické výstupy.
5. Proběhl výzkum ve vybraných zemích EU a USA (Nizozemsko, Švédsko, Belgie, Německo a USA – Kalifornie) s akcentem na přenositelnost dobrých praxí. Započala tvorba komparativní analýzy.

c) příslušný odbor nedodal podklady – neplněno.

d) V roce 2023 MPSV nepořádalo metodická setkání nad daným tématem.

e) V roce 2023 probíhaly přípravy a konzultace nad podobou novely zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách. Práce nad návrhem novely nebyly k lednu 2024 ukončeny a jsou dále diskutovány.

Informace o plnění MV:

V rámci programů MV v oblasti prevence kriminality pro rok 2023 (tzv. vnitro rezort) byly finančně podpořeny 2 projekty, jejichž informační letáky či materiály byly přeloženy do ukrajinštiny. Letáky zahrnovaly jak problematiku domácího násilí, tak všeobecné informace, které umožní lepší integraci uprchlíků z Ukrajiny v ČR. V rámci „Programu podpory fungování Regionálních dobrovolnických center v souvislosti se zvládáním dopadů uprchlické vlny související s invazí Ruské federace na Ukrajinu pro rok 2023“ bylo podpořeno celkem 7 projektů, jejichž aktivity zahrnovaly i tlumočení pro potřeby ukrajinských uprchlíků a dále např. přidání jazykové verze pro Ukrajince do materiálů a na webové stránky Regionálních dobrovolnických center. V rámci „Programu prevence kriminality na místní úrovni“ byl v roce 2023 podpořen projekt Plzeňského kraje Tlumočník preventista. V rámci dotačního programu „Zvládání dopadů uprchlické vlny související s invazí Ruské federace na Ukrajinu prostřednictvím nestátních neziskových organizací provozujících evropské krizové či asistenční linky 116 XXX v ČR na rok 2023“ byly podpořeny služby NNO Cesta z krize Linka 116 123 a Linka 116 000, které zavedly chatbot v ukrajinském jazyce a obohatily dosavadní produkt (tj. chatbot a webové stránky) o témata, která chyběla (zejm. problematika CAN, možnosti předškolního vzdělávání, volby další vzdělávací dráhy po dokončení ZŠ, potíží s integrací do školního prostředí, bezpečného chování na sítích, materiální podpory rodin, zákon o SPOD). V rámci dotačního programu „Prevence sociálně patologických jevů se zaměřením na prevenci a eliminaci domácího násilí prostřednictvím práce s násilnými osobami a osobami nezvládajícími agrese ve vztazích pro rok 2023 - 2. kolo, v souvislosti se zvládáním dopadů uprchlické vlny související s invazí Ruské federace na Ukrajinu v roce 2023“ byly podpořeny 2 projekty, a to na vzdělávání pracovníků NNO při práci s ukrajinskými uprchlíky a přímou práci s osobami ukr. nár. nezvládajícími násilí ve vztazích.

K úkolu zajištění metodické podpory v oblasti rozvoje odbornosti nebylo MV gestorem osloveno.

Stanovisko Výboru k výstupu č. 1: **Nesplněno**

Výbor doporučuje MPSV informovat Výbor o vytvoření přehledu dostupných služeb pro osoby s vícečetným znevýhodněním dle indikátoru splnění opatření.

Stanovisko Výboru k výstupu č. 2: **Plněno částečně**

Výbor vítá zahrnutí tlumočení a dalších interkulturních aktivit pro válečné uprchlíky z Ukrajiny v rámci dotačních programů MV.

Výbor doporučuje MV podpořit v rámci dotačních programů interkulturní práci i pro další cílové skupiny.

Stanovisko Výboru k výstupu č. 3: **Neplněno**

Výbor doporučuje MPSV zajistit finanční podporu a podporu využívání služeb interkulturní práce a komunitního tlumočení v rámci stávajících dotačních programů na podporu rodiny a rozvoje sociálních služeb co nejdříve.

Stanovisko Výboru k výstupu č. 4: **Neplněno**

Výbor doporučuje MPSV realizovat metodická setkání v oblasti rozvoje odbornosti poskytovatelů specializovaných sociálních služeb pro oběti domácího a genderově podmíněného násilí ve vztahu k přímé práci s migrantkami a migranty – oběťmi domácího a genderově podmíněného násilí a souvisejících otázek co nejdříve.

Stanovisko Výboru k výstupu č. 5: **Nesplněno**

Výbor doporučuje MPSV předložit novelu zákona o sociálních službách zahrnující podporu interkulturní práce a tlumočení co nejdříve.

Opatření č. 8: **Aktualizovat stávající nebo vytvořit novou metodickou podporu pro profese, které přicházejí do kontaktu s oběťmi ohroženými násilím v rodině vč. dětí ohrožených násilím v rodině**

Gestor: **MŠMT, MZd ve spolupráci s ÚV ČR, MPSV ve spolupráci s ÚV ČR a kraji**

Výstupy	Indikátor	Termín a gestor
Aktualizovaný metodický pokyn č. 3/2010 upravující postup pracovníků a pracovníc OSPOD určující max. lhůtu do kdy kontaktovat dítě ohrožené domácím násilím a zařazení dětí pod sociálně právní ochranu dle § 6 písm. g) zákona č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí, v případě podezření na násilí v rodině (ve spolupráci s Výborem v návaznosti na legislativní změny v oblasti).	Aktualizovaný metodický pokyn	31. 12. 2023 MPSV ve spolupráci s ÚV ČR

Informace o plnění MPSV:

Proběhla aktualizace metodického pokynu. Z připomínkového řízení vyvstalo několik poznatků, na kterých nyní pracujeme a snažíme se je zapracovat do metodiky.

Stanovisko Výboru k výstupu: **Nesplněno**

Výbor doporučuje MPSV zapojit do příprav Metodického doporučení MPSV k postupu orgánů sociálně-právní ochrany dětí v případech dětí ohrožených domácím násilím Výbor a zaslat návrh metodického doporučení Výboru k připomínkám co nejdříve.

Opatření č. 10: **Zohledňovat specifické potřeby obětí domácího a genderově podmíněného násilí v rámci reformy péče o duševní zdraví**

Gestor: **MZd ve spolupráci s MPSV, MPSV ve spolupráci s ÚV ČR**

Výstupy	Indikátor	Termín a gestor
V rámci reformy duševního zdraví a plnění opatření č. 4.3.1 Národního akčního plánu pro duševní zdraví „Posílit krizová centra a služby, zejména na pomoc obětem násilí“ jsou zohledňovány potřeby obětí domácího a genderově podmíněného násilí, a to zejména bezpečnost obětí domácího a sexuálního násilí v rámci krizového pobytu	a) Počet setkání Pracovní skupiny MZd k reformě péče o duševní zdraví k problematice se zástupci/kyněmi Výboru b) Počet zřízených krizových center zohledňujících potřeby a	31. 12. 2023 a průběžně v následujících letech MZd, MPSV ve spolupráci s ÚV ČR

(ve spolupráci s Výborem).	bezpečnost obětí	
----------------------------	------------------	--

Informace o plnění MZd:

Při Národní radě pro duševní zdraví vznikla v roce 2023 Meziresortní a mezioborová pracovní skupina pro služby osobám v krizi. V ní jsou zastoupeny přímo dotčené resorty (MZd, MPSV, MŠMT, MV), a dále zástupci krajů, obcí, zdravotních pojišťoven, poskytovatelů služeb (mj. Asociace pracovníků intervenčních center) a dalších subjektů. Hlavním cílem skupiny je navrhnout řešení identifikovaných problematických oblastí v systému péče o osoby v krizi s přihlédnutím ke specifickým dětské populaci. V současné chvíli je rozpracovávána situační analýza.

K optimální implementaci předmětného opatření jsou navrhovány následující kroky:

Úřad vlády ČR pro práci skupiny doplní specifické podklady pro vyhodnocení potřeb v oblasti pomoci obětem násilí, specificky domácího a genderově podmíněného násilí. Výbor bude zařazen mezi připomínková místa pro výstupy skupiny a na vyžádání informován o aktivitách Meziresortní a mezioborové pracovní skupiny pro služby osobám v krizi.

Informace o plnění MPSV:

Příslušný odbor nedodal podklady – neplněno.

Stanovisko Výboru k výstupu: **Neplněno**

Výbor doporučuje MZd informovat Výbor o počtu setkání Pracovní skupiny MZd k reformě péče o duševní zdraví k problematice se zástupci/kyněmi Výboru a počtu zřízených krizových center zohledňujících potřeby a bezpečnost obětí dle indikátoru splnění opatření.

Výbor důrazně doporučuje MZd zahrnout do Meziresortní a mezioborové pracovní skupiny pro služby osobám v krizi předsednictvo Výboru tak, aby byla zajištěna efektivní spolupráce s Výborem k plnění opatření č. 4.3.1 Národního akčního plánu pro duševní zdraví „Posílit krizová centra a služby, zejména na pomoc obětem násilí“ a zohlednění potřeb obětí domácího a genderově podmíněného násilí, a to zejména bezpečnost obětí domácího a sexuálního násilí v rámci krizového pobytu.

Opatření č. 11: Zajistit financování a nepřetržitý provoz bezplatné telefonické pomoci obětem kriminality a domácího násilí a bezplatné telefonické pomoci pro oběti násilí na ženách vč. genderově podmíněného kybernásilí

Gestor: **MV, MPSV, ÚV ČR ve spolupráci s MPO (ČTÚ)**

Výstupy	Indikátor	Termín a gestor
Nepřetržitý provoz stávající bezplatné linky pomoci obětem kriminality a domácího násilí.	Zajištěný provoz a financování stávající linky	31. 12. 2023 a průběžně v následujících letech MV

Informace o plnění MV:

Dlouhodobě funguje dotační program pro nestátní neziskové organizace provozující evropské krizové a asistenční linky. Alokovaná částka ve výši 1 880 000 Kč ročně je určena na

financování telekomunikačních služeb a poplatků provozovatelů evropských krizových a asistenčních linek v ČR. Cílem tohoto dotačního programu je zabezpečit bezplatné volání dětí v krizi, rodičů a příbuzných, kteří pohřešují své dítě či řeší rodičovské a jiné konflikty a problémy spjaté s rodinou a obětí trestných činů a domácího násilí na zmíněné krizové linky. V roce 2023 byly Krizové a asistenční linky v ČR podpořeny částkou 1 930 000 Kč.

V únoru 2023 byla vyhlášena mimořádná Výzva k podání žádosti o poskytnutí dotace v dotačním programu Zvládání dopadů uprchlické vlny související s invazí Ruské federace na Ukrajinu prostřednictvím nestátních neziskových organizací provozujících evropské krizové či asistenční linky 116 XXX v České republice na rok 2023. Účelem dotace bylo zajištění řešení dopadů bezpečnostní situace související s invazí Ruské federace na Ukrajinu prostřednictvím evropských krizových či asistenčních linek v ČR pro jejich koncové uživatele. Jedná se o jednoznačnou garanci státu pro osoby v obtížných životních situacích, tedy pro všechny osoby v souvislosti s uprchlickou vlnou způsobenou Ruskou invazí na Ukrajinu, za podmínky, že nejsou hrazeny z jiného dotačního programu. Podpořeny byly dvě krizové linky NNO Cesta z krize 116 000 a 116 123 (Linka první psychické pomoci) v celkové výši 2 212 470 Kč.

Stanovisko Výboru k výstupu: **Plněno**

Výbor oceňuje vyhlášení mimořádné Výzvy k podání žádosti o poskytnutí dotace v dotačním programu Zvládání dopadů uprchlické vlny související s invazí Ruské federace na Ukrajinu prostřednictvím nestátních neziskových organizací provozujících evropské krizové či asistenční linky 116 XXX v České republice na rok 2023 ze strany MV.

Oblast č. 3: Systémové zabezpečení řešení domácího a genderově podmíněného násilí a zajištění přístupu ke spravedlnosti pro všechny oběti těchto forem násilí

Opatření č. 12: **Zajistit další prohlubování vzdělávání a specializaci profesí, které přicházejí do styku s osobami ohroženými domácím a genderově podmíněným násilím, za účelem citlivého přístupu k obětem, zajištění bezpečí a přístupu ke spravedlnosti pro oběti těchto forem násilí**

Gestor: **MPSV, MŠMT, MV, MZd, MSp ve spolupráci s MZd,**

Výstupy	Indikátor	Termín a gestor
Vzdělávání pro pracovníky a pracovnice OSPOD zaměřené na citlivý přístup k obětem domácího a genderově podmíněného násilí vč. nových forem násilí (např. kyberstalking) zahrnující základní znalosti o násilí, informace, jak pracovat s rodinami zasaženými násilím a jak komunikovat s osobou dopouštějící se násilí směřující k nulové toleranci k násilí tak, aby pracovníci a pracovnice OSPOD využívali nástroje směřující k ochraně ohrožených dětí vystavených násilí.	a) Počet akreditovaných kurzů pro pracovníky a pracovnice OSPOD zaměřených na uvedená témata b) Počet proškolených osob	31. 12. 2023 a průběžně v dalších letech MPSV
Program vzdělávání pro lékařské i nelékařské profese v oblasti práce s oběťmi domácího a genderově podmíněného násilí zaměřený na citlivý přístup k obětem domácího a genderově podmíněného násilí s důrazem na oběti sexuálního násilí (včetně	Vytvořený program vzdělávání v rámci IPVZ	31. 12. 2023 MZd

základních znalostí o násilí a specifik jednotlivých forem násilí), zajištění bezpečí a přístupu ke spravedlnosti pro oběti těchto forem násilí v rámci IPVZ.		
Vzdělávání pro zdravotnický personál (zejm. pro pracovníky a pracovnice gynekologických ordinací, pohotovostí a pro dětské lékaře a lékařky) zaměřené na citlivý přístup k obětem domácího a genderově podmíněného násilí, zajištění bezpečí a přístupu ke spravedlnosti pro oběti těchto forem násilí. Nabídka školení na specifika domácího a genderově podmíněného násilí v rámci IPVZ.	a) Počet školení b) Počet proškolených osob c) Nabídka školení v rámci IPVZ	31. 12. 2023 a průběžně v dalších letech MZd
Důsledné školení metodiků a metodiček krajských ředitelství a územních odborů PČR v oblasti domácího násilí a dalších forem genderově podmíněného násilí (vč. základních znalostí o násilí). Pokračování v pravidelném proškolení policistů a policistek služby pořádkové policie a služby kriminální policie nejen v oblasti domácího násilí, ale také dalších forem genderově podmíněného násilí (s důrazem na sexuální násilí) a to v návaznosti na pokyn policejního prezidenta č. 291/2017 k metodické činnosti v oblasti obětí trestných činů a domácího násilí.	a) Počet školení b) Počet proškolených osob	31. 12. 2023 a průběžně v dalších letech MV
Školení policistů a policistek, jak vést výslechy obětí domácího a genderově podmíněného násilí (včetně dětí).	a) Počet školení b) Počet proškolených policistů a policistek	31. 12. 2023 a průběžně v dalších letech MV
Vzdělávání třídních učitelů a učitelek, výchovných poradců a poradkyň, školních metodiků a metodiček prevence a dalších pedagogických pracovníků a pracovník v oblasti prevence domácího a genderově podmíněného násilí (vč. základních znalostí o násilí) zahrnující možnost využívat při vzdělávání edukativní filmy zaměřené na tuto problematiku.	a) Vytvořená nabídka vzdělávání ze strany NPI b) Počet zúčastněných osob	31. 12. 2023 a průběžně v dalších letech MŠMT, NPI ČR
Každoročně vypsána nabídka kurzů Justiční akademie pro justiční čekatele a čekatelky, soudce a soudkyně, státní zástupce a zástupkyně zaměřené na problematiku genderově podmíněného a domácího násilí (např. rozhodování o svěření dítěte do péče a úpravě styků násilného rodiče s dítětem, rozhodování v případech znásilnění, ad.) včetně vymáhání náhrady újmy.	a) Počet školení b) Počet proškolených osob	31. 12. 2023 a průběžně v dalších letech MSp
Každoročně vypsán kurz Justiční akademie pro soudce a soudkyně k tématu rozhodování soudů v případech trestných činů proti lidské důstojnosti v sexuální oblasti a další trestné činy spojené se sexuálním vykořisťováním, vč. problematiky náhrady újmy obětem těchto trestných činů.	a) Vypsáný kurz b) Počet účastníků a účastnic	31. 12. 2023 a průběžně v následujících letech MSp

Informace o plnění MPSV:

V roce 2023 proběhly 3 akreditované kurzy pro pracovníky a pracovnice OSPOD zaměřených na uvedená témata. A v daném roce byly proškoleny 3 osoby.

Pracovníci a pracovnice OSPOD se mohou vzdělávat v kurzech akreditovaných MPSV, zde: [Akreditace - Katalog \(mpsv.cz\)](https://mpsv.cz/Akreditace)

Informace o plnění MV:

Metodici a metodičky krajských ředitelství policie (KŘP) a územních odborů (ÚO) PČR pro oblast obětí trestných činů a domácího násilí jsou v těchto problematikách pravidelně (nejméně jednou ročně) proškolení na základě pokynu policejního prezidenta č. 291/2017. Metodici KŘP a ÚO dále zajišťují školení pro policisty služby pořádkové policie (SPP) a služby kriminální policie a vyšetřování (SKPV), kteří s těmito problematikami přicházejí do styku při výkonu služby. V roce 2023 takto proškolili **celkem 10102 policistů v 601 školeních**. V průběhu roku proběhla **4 školení** pro nové metodiky KŘP a ÚO. Proškoleny byly celkem **48 nových metodiků** (24 za SPP a 24 za SKPV) v rámci akreditovaného vzdělávacího programu, jehož součástí je i praktický nácvik komunikace s obětí domácího násilí a zvláště zranitelnou obětí trestného činu ve výslechové místnosti. Vzhledem k rozsahu obou problematik byl předemtný vzdělávací program rozšířen ze dvou na tři dny a s účinností od 1. ledna 2024 registrován příslušným pracovištěm MV ČR. Metodici KŘP a ÚO, vedoucí a zástupci vedoucích obvodních oddělení policie (OOP) a oddělení obecné kriminality (OOK) SKPV i řadoví policisté se v průběhu celého roku 2023 účastnili školení pořádaných Úřadem vlády ČR na téma „Domácí a sexuální násilí“, kdy proběhla čtyři školení v Liberci, Hradci Králové, Ústí nad Labem a Plzni.

Problematika výsledků obětí domácího a genderově podmíněného násilí je součástí akreditovaného vzdělávacího programu v rámci, kterého jsou proškoleni metodici KŘP i ÚO dle pokynu PP č. 291/2017. Policisté přímo ve výslechové místnosti nacvičují provádění úkonů trestního řízení včetně praktického předvedení komunikace s obětí domácího a genderově podmíněného násilí za využití příslušné metodiky. V roce 2023 absolvovalo tento vzdělávací program 48 metodiků KŘP a ÚO.

Další školení policistů zaměřená na výsledky obětí domácího a genderově podmíněného násilí (včetně dětí) probíhají ve Vzdělávacím zařízení Holešov, Vzdělávacím zařízení Pardubice a Školícím středisku Sadecká, a to v kurzu „Dítě v trestním řízení“ a „Výslech osoby mladší 18 let a zvláště zranitelné oběti“. V roce 2023 bylo proškoleny 215 policistů v 14 školeních.

Informace o plnění MŠMT:

NPI ČR má na dané téma program Genderově podmíněné násilí v on-line prostředí. V roce 2023 však nebyl realizován. Ve spolupráci s Úřadem vlády ČR odborem rovnosti žen a mužů NPI zajišťovalo propagaci vzdělávacích aktivit ÚV v dané oblasti prostřednictvím krajských pracovišť NPI ČR. Kolik proběhlo VP a ve kterých krajích však k dispozici NPI nemá. V roce 2024 je téma realizováno prostřednictvím nabídky programu DVPP na krajských pracovištích Jihočeský, Jihomoravský, Liberecký, Pardubický.

Informace o plnění MSp:

Seminář trestních soudců KS v Ostravě a OS v jeho působnosti – Výjezdní školení KS v Ostravě a OS v jeho působnosti

Kroměříž, 17. - 19. 5. 2023 (počet účastníků: 92)

středa 17. 5. téma: Viktimologická perspektiva kauz sexualizovaného a domácího násilí pro potřeby trestního soudnictví (lektorka: JUDr. Lucie Hrdá)

Trestní školení Vrchní soud v Praze

Vlašim, 5. - 7. 6. 2023 (počet účastníků: 36)

středa 7. 6. téma: přednáška na téma: Jak klást otázky znalcům (PhDr. Ludmila Mrkvicová)

Domácí násilí – kazuistiky a judikatura – Kroměříž, 13. 12. 2023 – seminář přesunut z důvodů finanční nedostatečnosti na duben 2024

Násilí v rodině – mezi trestní a opatrovnickou justicí

Praha, 5. 10. 2023

cílová skupina: opatrovníčtí a trestní soudci, státní zástupci

počet účastníků prezenčně: 81, počet na STREAM: 55

Anotace: Seminář se zaměří na problematiku násilí v rodině, kterou se často prolíná jak opatrovnické, tak trestní soudní řízení. Lektoři a lektorky z řad opatrovnických a trestních soudců, státních zástupců a zástupců poskytovatelů odborné pomoci se pokusí odpovědět na otázky týkající se souběhu těchto typů řízení: - jaký je vztah mezi opatrovnickým a trestním řízením v otázkách násilí v rodině? Otázka falešných obvinění. Dozví se soudce vždy o probíhajícím druhém typu řízení? Měl by o něm vědět? Co pro něj probíhající druhý typ řízení znamená? Co znamená pro opatrovnického soudce, když musí rozhodovat před tím, než rozhodne trestní soud? Jaká je role státního zastupitelství při tomto souběhu? Dle fáze legislativního procesu bude zmíněna novela definice DN z dílny zmocněnkyně pro lidská práva. Dětská advokační centra. Souběh obou druhů řízení z pohledu (dětské) oběti. Problem solving soudy pro domácí násilí.

Semináře z Katalogu regionálních vzdělávacích akcí nabízených JA v rámci projektu „Zlepšení přístupu zranitelných skupin osob ke spravedlnosti“

Dítě v postavení pachatele, oběti a svědka trestného činu

Teplice, 4. 4. 2023 (počet proškolených osob: 14)

Násilí v rodině a jeho dopady na dítě

Okresní soud v Šumperku, 22. 9. 2023 (počet proškolených osob: 13); Obvodní soud pro Prahu 10, 24. 2. 2023 (počet proškolených osob: 17)

Ochrana obětí trestných činů v jiném než trestním řízení

Okresní soud v Tachově, 31. 10. 2023 (počet proškolených osob: 5)

lektorka: JUDr. Lucie Hrdá

Semináře zaměřené na náhrady nemajetkové újmy a odškodňování:

Náhrada při újmě na přirozených právech člověka

Kroměříž, 2. - 3. 11. 2023 (31 účastníků - 28 soudců, zbytek asistenti) - prezenčně + STREAM do justice

Náhrada škody a výše jejího oceňování

Praha, 10. 10. 2023 (66 účastníků – 51 soudců, zbytek asistenti, justiční kandidáti, VSÚ)

Semináře zaměřené na problematiku sexualizovaného násilí:

Sexualizované násilí z pohledu oběti – workshop

nový typ semináře realizovaný pilotně 25. 9. 2023 v Praze pro skupinu budoucích soudců a státních zástupců (23 účastníků)

Anotace: Rozšíříme si úhel pohledu na prožívání obětí, porozumíme mechanismům jejich chování a zdokonalíme vlastní schopnosti práce s obětí. Jak mohou stereotypy a předsudky ovlivňovat náš pohled na situaci aneb co si my myslíme a co je skutečnost? Jak reagujeme na trauma? A jak ukládá informace traumatická paměť? Využití při komunikaci s traumatizovaným člověkem.

v roce 2024 budou vypsány 2 termíny primárně pro soudce a státní zástupce (Praha + Kroměříž) a dále tento seminář plánujeme nabízet i regionálně

Semináře střídající se ob rok:

Trestné činy proti lidské důstojnosti v sexuální oblasti

Násilná trestná činnost a sexuálně motivovaná trestná činnost – Kroměříž, 18. 1. 2024

Semináře zahrnující problematiku sexualizovaného násilí:

Kybernásilí a nenávistné projevy na sociálních sítích

Praha, 26. 4. 2023 (46 účastníků - 8 soudců, 25 státních zástupců, zbytek asistenti soudců, justiční kandidáti, právní čekatelé)

Kroměříž, 12. 4. 2022 (29 účastníků - 3 soudci, 14 státních zástupců, zbytek asistenti soudců, justiční kandidáti, právní čekatelé)

Kyberkriminalita – vybrané otázky (navazující seminář)

Kroměříž, 12. – 14. 6. 2023 (53 účastníků - 5 soudců, 43 státních zástupců, zbytek asistenti soudců, justiční kandidáti, právní čekatelé)

Praha, 21. – 22. 11. 2023 (61 účastníků – 9 soudců, 33 státních zástupců, zbytek asistenti soudců, justiční kandidáti, právní čekatelé)

Obchodování s lidmi

Praha, 28. 2. 2023 (18 účastníků - 2 soudci, 4 státní zástupci, zbytek asistenti, justiční kandidáti, právní čekatelé)

ze semináře byl pořízen se souhlasem lektorů videozáznam (35 zhlédnutí)

Problematika domácího, genderově podmíněného a sexualizovaného násilí je též zmiňována na seminářích určených menším skupinám posluchačů, které mají převážně diskuzní charakter a jsou založeny na probírání jednotlivých kazuistik. S ohledem na povahu těchto seminářů není možné pořádat je online formou a mohou proběhnout pouze za prezenční účasti posluchačů.

Psychologie výlechu dospělých I. + Psychologie výlechu dospělých II. - specifické výlechové situace

každoročně vypisovaný seminář pro cca 20 osob

Znalecké psychologické zkoumání – trestní oblast

každoročně vypisovaný seminář pro cca 20 osob

Forenzní psychologie I.

lektor: prof. Radek Ptáček

Praha, 27. 11. 2023 (67 účastníků prezenčně, přes 100 lidí STREAM) – ze semináře byl pořízen videozáznam

Akce realizované ve spolupráci s Evropskou justiční vzdělávací sítí (EJTN)

Victim's Rights in the EU in practice: violence against women and children

Lipsko/Německo, 30. 11. – 1. 12. 2023

účast: 1 soudce

EJTN/CEPOL: Trafficking in Human Beings - Sexual Exploitation

Budapešť/Maďarsko, 6. – 9. 6. 2023

účast: 1 asistent soudce

Investigation and prosecution of trafficking in human beings cases in the EU

Madrid/Španělsko, 16. – 17. 11. 2023

účast: 1 asistent soudce

Webinar - The Use of Restorative Justice in the Criminal Justice System

hodinový webinář, 7. 9. 2023

účast: 1 soudce, 1 státní zástupce, 1 asistent soudce

E-learningové kurzy programu Rady Evropy HELP (Human Rights Education for Legal Professionals):

Násilí na ženách a domácí násilí (kurz přeložen do češtiny)

Kurz HELP o násilí na ženách a domácím násilí se interaktivním způsobem zabývá klíčovými pojmy, mezinárodním a evropským právním rámcem a judikaturou upravující prevenci a ochranu žen a dívek před násilím, přičemž se zaměřuje zejména na Úmluvu Rady Evropy o prevenci a potírání násilí na ženách a domácího násilí (Istanbulská úmluva). Kurz dále poskytuje právníkům praktické nástroje pro řešení případů násilí na ženách a domácího násilí s ohledem na lidská práva a přístup zaměřený na oběti. Kurz nabízí podrobný a komplexní učební plán, jehož cílem je zlepšit kvalitu reakce soudů v případech násilí na ženách a podpořit přístup obětí násilí ke spravedlnosti.

tutorka kurzu: JUDr. Lucie Hrdá

23. 10. 2023 zahájen druhý běh tutorovaného kurzu (zapsáno 32 účastníků z řad státních zástupců, soudců, asistentů a čekatelů); plánované zakončení 15. 1. 2024

Obchodování s lidmi (kurz přeložen do češtiny)

Tento kurz se zaměřuje na Úmluvu Rady Evropy o opatřeních proti obchodování s lidmi. Kromě povinnosti trestat obchodování s lidmi, obsahuje Úmluva i pozitivní závazky státu přijmout patřičná efektivní preventivní opatření, chránit práva obětí obchodování a zapojit se do mezinárodní spolupráce a spolupráce s občanským sektorem v této oblasti. Kurz navíc rozebírá judikaturu ESLP a další mezinárodní a národní dokumenty, se zvláštním zaměřením na ochranu obětí obchodování. Kurz vysvětluje jednotlivá témata praktickou formou za použití prezentací, interaktivních obrazovek, vědomostních testů či otázek k přemýšlení. Kurz je navržen tak, aby právní profesionály naučil efektivně aplikovat standardy obsažené v Úmluvě Rady Evropy o opatřeních proti obchodování s lidmi (Úmluva RE) v jejich každodenní praxi.

tutorka kurzu: JUDr. Jana Zezulová, Ph.D. (NSZ v Brně, od 1. 1. 2023 prezidentka Poradního výboru evropských prokurátorů)

23. 5. 2023 zahájen druhý běh tutorovaného kurzu (zapsáno 38 účastníků z řad státních zástupců, soudců, asistentů a čekatelů)

Všechny tyto kurzy jsou (společně s dalšími) nepřetržitě k dispozici k samostudiu na stránkách programu HELP (<http://help.elearning.ext.coe.int/>) a účastníci jsou upozorňováni na možnost studia nejen na seminářích, ale také prostřednictvím Věstníku JA.

Stanovisko Výboru k výstupu č. 1: **Plněno částečně**

Výbor doporučuje MPSV informovat Výbor o vybraných akreditovaných kurzech pro pracovníky a pracovnice OSPOD specificky zaměřených na citlivý přístup k obětem domácího a genderově podmíněného násilí vč. nových forem násilí.

Výbor doporučuje MPSV motivovat pracovníky a pracovnice OSPOD k účasti na těchto kurzech.

Stanovisko Výboru k výstupu č. 2: **Nesplněno**

Výbor doporučuje MZd vytvořit program školení pro lékařské i nelékařské profese v oblasti práce s oběti domácího a genderově podmíněného násilí zaměřeného na specifika těchto forem násilí a citlivý přístup k obětem těchto forem násilí s důrazem na oběti sexuálního násilí v rámci IPVZ co nejdříve.

Stanovisko Výboru k výstupu č. 3: **Neplněno**

Výbor doporučuje MZd vytvořit nabídku vzdělávání pro zdravotnický personál (zejm. pro pracovníky a pracovnice gynekologických ordinací, pohotovostí a pro dětské lékaře a lékařky) zaměřené na citlivý přístup k obětem domácího a genderově podmíněného násilí v rámci IPVZ co nejdříve.

Stanovisko Výboru k výstupu č. 4: **Plněno**

Stanovisko Výboru k výstupu č. 5: **Plněno**

Stanovisko Výboru k výstupu č. 6: **Plněno částečně**

Výbor doporučuje MŠMT seznámit Výbor blíže s programem Genderově podmíněné násilí v on-line prostředí a vytvořit nabídku vzdělávání ze strany NPI zaměřenou na problematiku nejen v on-line prostředí a realizovat vzdělávání v této oblasti co nejdříve.

Stanovisko Výboru k výstupu č. 7: **Plněno**

Stanovisko Výboru k výstupu č. 8: **Plněno**

Opatření č. 13: **Zvyšovat kompetence relevantních profesí rozeznávat a zasahovat v případech různých forem genderově podmíněného kybernásilí včetně dopadů těchto forem násilí na oběti a možností jejich řešení**

Gestor: **MSP, MŠMT, MV ve spolupráci s ÚV ČR**

Výstupy	Indikátor	Termín a gestor
Zvýšení kompetence Policie ČR rozeznávat různé formy genderově podmíněného kybernásilí (kyberšikana, kyberstalking, nekonsenzuálního sdílení intimních záznamů, ad.) a zasahovat v těchto případech včetně dopadů těchto forem násilí na oběti a možností jejich řešení prostřednictvím proškolení policistů a policistek v této problematice.	Počet realizovaných školení	31. 12. 2023 a průběžně v dalších letech MV ve spolupráci s ÚV ČR
Nabídka kurzů Justiční akademie pro justiční čekatele a čekatelky, soudce a soudkyně a státní zástupce a zástupkyně k tématu genderově podmíněného kybernásilí (kyberšikana, sexuální zneužívání v kyberprostoru, kyberstalking, nekonsenzuální sdílení intimních záznamů, ad. zahrnující informace o dopadech těchto forem násilí na oběti a formách odhalování v kyberprostoru.	a) Počet vypsání kurzů b) Počet účastníků a účastnic	31. 12. 2023 a průběžně v dalších letech MSP
Vzdělávání třídních učitelů a učitelek, výchovných poradců a poradkyň, školních metodiků a metodiček prevence v oblasti genderově podmíněného kybernásilí (kyberšikana, sexuální zneužívání v kyberprostoru, kyberstalking, nekonsenzuální sdílení intimních záznamů, ad.)	a) Vytvořená nabídka vzdělávání ze strany NPI b) Počet zúčastněných osob	31. 12. 2023 a průběžně v dalších letech MŠMT, NPI ČR

Informace o plnění MV:

V roce 2023 připravilo Ministerstvo vnitra ČR ve spolupráci s Centrem prevence rizikové virtuální komunikace Pedagogické fakulty Univerzity Palackého v Olomouci metodický materiál: KYBERAKADEMIE pro pracovníky obcí, obecních policí a další cílové skupiny ve školním prostředí. Publikace shrnuje problematiku kybernetické šikany (kyberšikany), kybergroomingu či sextingu, pozornost věnuje také např. vydírání, vyhrožování a dalším formám agrese, se kterými se děti v online světě setkávají. Výklad je doplněn o kazuistiky a metodické rady pro lektory. Těmi mohou být např. pracovníci obcí, strážníci obecních policí a policejní preventisté, kteří realizují preventivní aktivity na školách.

Policie ČR vytvořila edukačně preventivní program Tvoje cesta onlinem I a II. Program Tvoje cesta onlinem I. klade ve svém zaměření důraz na bezpečné seznamování a osobní

sebe prezentaci dětí a mladistvých na sociálních sítích a zabezpečení jejich zařízení a účtů. Program Tvoje cesta online II. se zabývá hlavně nakládáním s informacemi v online prostředí, nutností jejich ověřování, a to hlavně s ohledem na šíření dezinformací. Dále se zabývá nejčastějšími způsoby podvodů v kybernetickém prostředí. Důležitou součástí programu je také doporučení dětem, na koho se mohou s důvěrou obrátit, a hlavně jakých rizikových ukazatelů si při podezřelé komunikaci s osobou na internetu všimnout.

V roce 2023 bylo policejními preventisty zrealizováno **celkem 4.132 akcí** na téma digitální bezpečnost a podařilo se oslovit celkem **192.020 osob**.

Metodici KŘP a ÚO, vedoucí a zástupci vedoucích OOP a OOK i řadoví policisté se v průběhu celého roku 2023 účastnili školení pořádaných Úřadem vlády ČR na téma „Domácí a sexuální násilí v kyberprostoru“, kdy proběhla čtyři školení v Liberci, Hradci Králové, Ústí nad Labem a Plzni.

Informace o plnění MSP:

Kybernásilí a nenávistné projevy na sociálních sítích

Praha, 26. 4. 2023 (46 účastníků - 8 soudců, 25 státních zástupců, zbytek asistenti soudců, justiční kandidáti, právní čekatelé)

Kroměříž, 12. 4. 2022 (29 účastníků - 3 soudci, 14 státních zástupců, zbytek asistenti soudců, justiční kandidáti, právní čekatelé)

Kyberkriminalita - vybrané otázky (navazující seminář)

Kroměříž, 12. – 14. 6. 2023 (53 účastníků - 5 soudců, 43 státních zástupců, zbytek asistenti soudců, justiční kandidáti, právní čekatelé)

Praha, 21. – 22. 11. 2023 (61 účastníků – 9 soudců, 33 státních zástupců, zbytek asistenti soudců, justiční kandidáti, právní čekatelé)

Trestná činnost mládeže a na mládeži

Kroměříž, 4. - 5. 4. 2023 (počet účastníků 60)

Školení trestních soudců KS v Praze a OS v jeho působnosti

Kroměříž, 15. – 17. 5. 2023 (počet účastníků: 70)

15. 5. téma: Kyberkriminalita a kybernetická bezpečnost (Mgr. Václav Stupka Ph.D.)

Setkání sítě specialistů na kybernetickou kriminalitu

Kroměříž, 20. - 21. 11. 2023 (počet účastníků: 19)

dva jednodenní mezinárodně obsazené semináře ve spolupráci s NSZ a US EMBASY Praktické poznatky z praxe US orgánů při vyšetřování kybernetické a počítačové kriminality

Kroměříž, 9. 6. 2023; Praha 12. 6. 2023 (celkový počet účastníků: 83)

Fight against cybercrime and disinformation in the V4 Group countries - legal regulations and practical aspects

Krakov/Polsko, 11. - 13. 10. 2023

seminář organizovaný Národní školou soudnictví a prokuratury (KSSiP) v rámci Visegrádské čtyřky

účast: 1 soudce, 3 státní zástupci, 6 asistentů soudce

Akce realizované ve spolupráci s Evropskou justiční vzdělávací sítí (EJTN)

Cybercrime and E-Evidence (introductory)

místo konání: Lisabon / Portugalsko

účast: 1 soudce + 1 státní zástupce

E-learningový kurz programu Rady Evropy HELP

Kyberkriminalita a elektronické důkazy (kurz přeložen do češtiny)

Tento kurz programu HELP si klade za cíl představit základní pojmy související s počítačovou kriminalitou a elektronickými důkazy tím, že popíše výzvy, kterým čelí vyšetřování počítačové kriminality, stejně jako obtíže při zajišťování a nakládání s elektronickými důkazy. Budapešťská úmluva o počítačové kriminalitě je středobodem celého kurzu, protože poskytuje nástroje k řešení výše uvedených výzev v oblasti ochrany lidských práv a prosazování právního řádu. Tento kurz byl vyvinut společně Programovou kanceláří pro počítačovou kriminalitu (C-PROC) a programem Rady Evropy pro vzdělávání právníků v oblasti lidských práv (HELP) s podporou Cybercrime@Octopus a navazujícího projektu Octopus financovaného dobrovolné příspěvky. K rozvoji tohoto kurzu přispěly i společné projekty EU-CoE GLACY+ a CyberEast.

tutor kurzu: JUDr. Jiří Novák

6. 9. 2023 zahájen běh tutorovaného kurzu pro státní zástupce nahlášené ze strany NSZ

Informace o plnění MŠMT:

NPI ČR má na dané téma program Genderově podmíněné násilí v on-line prostředí. V roce 2023 však nebyl realizován. Ve spolupráci s Úřadem Vlády ČR odborem rovnosti žen a mužů NPI zajišťovalo propagaci vzdělávacích aktivit ÚV v dané oblasti prostřednictvím krajských pracovišť NPI ČR. Kolik proběhlo VP a ve kterých krajích však k dispozici NPI nemá. V roce 2024 je téma realizováno prostřednictvím nabídky programu DVPP na krajských pracovištích Jihočeský, Jihomoravský, Liberecký, Pardubický.

Stanovisko Výboru k výstupu č. 1: **Plněno**

Stanovisko Výboru k výstupu č. 2: **Plněno**

Stanovisko Výboru k výstupu č. 3: **Neplněno**

Výbor doporučuje MŠMT vytvořit nabídku vzdělávání ze strany NPI specificky zaměřeného na zdělávání třídních učitelů a učitelek, výchovných poradců a poradkyň, školních metodiků a metodiček prevence v oblasti genderově podmíněného kybernásilí co nejdříve a informovat Výbor o počtu proškolených osob.

Opatření č. 14: **Vytvořit koncepci práce s osobami dopouštějícími se domácího a genderově podmíněného násilí a podporovat dostupnost terapeutických programů pro práci s touto cílovou skupinou prostřednictvím národních dotačních titulů a programů**

Gestor: **MV, MPSV, ÚV ČR ve spolupráci s MSp**

Výstupy	Indikátor	Termín a gestor
Podpora terapeutických intervencí pro osoby, které se dopouštějí násilí prostřednictvím dotačního titulu Prevence sociálně patologických jevů na práci s původci a původkyněmi násilí.	a) Alokace dotačního programu či titulu v jednotlivých letech b) Počet podpořených projektů zaměřených na práci s osobami dopouštějícími se násilí	31. 12. 2023 a průběžně v následujících letech MV
Podpora terapeutických intervencí pro osoby dopouštějící se násilí prostřednictvím dotačního titulu Rozvoj probačních a resocializačních programů pro dospělé pachatele.	a) Alokace dotačního programu či titulu v jednotlivých letech b) Počet podpořených projektů zaměřených na práci s osobami dopouštějícími se násilí	31. 12. 2023 a průběžně v následujících letech MSp
Pokračující podpora práce s osobami dopouštějícími se násilí v rámci dotačního programu Rodina a zvyšování povědomí potenciálních příjemců o této možnosti.	Počet podpořených projektů zaměřených na tyto aktivity	31. 12. 2023 a průběžně v následujících letech MPSV
Zakotvení závazného dodržování Minimálních standardů pro práci s osobami dopouštějícími se násilí v ČR zakotvené v rámci jednotlivých dotačních titulů a programů.	Způsob zajištění závazného dodržování standardů (např. jejich zahrnutí do školení hodnotitelů a hodnotitelek žádostí)	31. 12. 2023 a průběžně v následujících letech MV, MSp, MPSV

Informace o plnění MV:

V roce 2023 bylo v rámci dotačního programu Prevence sociálně patologických jevů se zaměřením na prevenci a eliminaci domácího násilí prostřednictvím práce s násilnými osobami a osobami neovládajícími agresi ve vztazích podpořeno 8 projektů v celkové výši 2 mil Kč (alokace 1 880 000 Kč byla doplněna o finanční prostředky z rozpočtu OPK MV). Všechny 8 projektů obsahovaly terapeutické intervence pro osoby dopouštějící se násilí v blízkých vztazích.

V roce 2023 byla v tomto dotačním programu vyhlášena mimořádná výzva - 2. kolo v souvislosti se zvládáním dopadů uprchlické vlny související s invazí Ruské federace na Ukrajinu. Byly podpořeny 2 projekty v celkové výši 564 960 Kč, 1 projekt obsahoval terapeutické intervence pro osoby dopouštějící se násilí v blízkých vztazích.

V čl. 2 Zásad poskytování dotací ze státního rozpočtu České republiky pro nestátní neziskové organizace v rámci dotačního programu Prevence sociálně patologických jevů se zaměřením na prevenci a eliminaci domácího násilí prostřednictvím práce s násilnými osobami a osobami nevládnými agresí ve vztazích je zakotvena podmínka poskytnutí dotace, kdy subjekty žádající o dotaci musí v rámci práce s násilnou osobou dodržovat Minimální standardy práce s původci a původkyněmi násilí v blízkých vztazích v České republice. V projektové části musí být popis, kterými aktivitami a jak jsou dodržovány tyto standardy. Jedním z hodnotících kritérií, které posuzuje komise ve věcné stránce projektu, je dodržování těchto Minimálních standardů při práci s násilnou osobou.

Informace o plnění MSp:

V roce 2023 bylo v dotačním titulu Rozvoj probačních a resocializačních programů pro dospělé pachatele realizováno 9 projektů. Na pachatele násilí byly zaměřeny projekty tří organizací:

Nomia, z.ú. – projekt Terapeutický program narativní práce s agresí (dotace 423 300 Kč),

Tvá volba, z. ú. – projekt Tvá volba 2023 (dotace 291 908 Kč),

Diakonie ČCE – Středisko křesťanské pomoci v Praze – projekt Stop násilí (dotace 201 841 Kč)

Celkem bylo mezi projekty dotačního titulu rozděleno 2 000 000 Kč.

Na rok 2024 je v tomto dotačním titulu alokováno 1 800 000 Kč. Dotační řízení bylo vyhlášeno 4. 9. 2023, o dotaci požádalo 12 projektů. Žádosti již prošly dne 7. 12. 2023 dotační komisí. Všechny projekty komise navrhla k podpoře, 4 z nich jsou zaměřeny na pachatele násilí. Dotace na rok 2024 zatím nebyly přiděleny.

Minimální standardy pro práci s původci a původkyněmi násilí v ČR byly zpřístupněny hodnotitelům žádostí o dotaci k posouzení jejich naplnění v projektech zaměřených na práci s násilnými osobami.

Informace o plnění MPSV:

Možnost rozřadit projekty na práci s oběťmi a původci násilí v rámci dotačního programu Rodina budeme moci na základě vyhodnocení indikátorů až za rok 2024.

Minimální standardy pro práci s původci a původkyněmi násilí v ČR jsou zakotveny v Metodice dotačního programu Rodina. Hodnotitelé jsou každoročně zaškolováni a seznámeni s danou metodikou a standardy. Od roku 2024 budou sledovány indikátory, díky nimž budeme mít možnost rozřadit projekty na práci s oběťmi a původci násilí v rámci dotačního programu Rodina. Indikátory budou vyhodnocovány 2 x ročně, první výsledky budeme mít k dispozici v červenci 2024 a druhé výsledky za celý rok 2024 v únoru 2025.

Stanovisko Výboru k výstupu č. 1: **Plněno**

Stanovisko Výboru k výstupu č. 2: **Plněno**

Stanovisko Výboru k výstupu č. 3: **Plněno**

Výbor vítá vytvoření indikátorů pro sledování podpořených projektů zaměřených na práci oběťmi a osobami dopouštějícími se násilí v blízkých vztazích.

Výbor doporučuje MPSV informovat o počtu podpořených projektů zaměřených na tuto problematiku co nejdříve a zvyšovat povědomí potencionálních příjemců o možnosti podpory v rámci dotačního programu rodina.

Stanovisko Výboru k výstupu č. 4: **Plněno**

Výbor doporučuje MSp zakotvit Minimální standardy pro práci s osobami dopouštějícími se násilí v ČR v rámci dotačních titulů a programů do metodiky tak, aby bylo zajištěno jejich závazné naplňování.

Opatření č. 15: **Zajistit systémový sběr dat a provádění výzkumů a analýz v oblasti domácího a genderově podmíněného násilí**

Gestor: **MV, MSp, ÚV ČR ve spolupráci s MV, MSp, MPSV a MZd, MPSV, MZd, ÚV ČR (VVI), MŠMT**

Výstupy	Indikátor	Termín a gestor
Vytvořit jednotný systém sběru dat v oblasti trestných činů typicky spojených s domácím násilím a trestných činů proti lidské důstojnosti v sexuální oblasti a dalších trestných činů spojených se sexuálním vykořisťováním., zajistit sběr údajů členěných dle pohlaví, informací o vztahu oběti a pachatele a další relevantní údaje v této oblasti podle doporučení EIGE ²⁹ a každoročně zveřejněná příslušná data.	a) Existující jednotný systém sběru dat b) každoročně zveřejněná data	31. 12. 2023 a průběžně v následujících letech MV, MSp
Koordinovaný sběr a vyhodnocení dat v oblasti genderově podmíněného a domácího násilí v ČR zahrnující požadavky na zavedení nových ukazatelů a sběr údajů členěných dle pohlaví a další relevantní údaje v této oblasti podle doporučení EIGE. ³⁰	Každoroční vyhodnocení dat v dané oblasti	31. 12. 2023 a průběžně v následujících letech MSp ve spolupráci s ÚV ČR, MPSV a MZd
Zajištěný efektivní a intenzivní sběr dat o domácím a genderově podmíněném násilím v oblasti sociálních služeb mj. prostřednictvím zavedením evidence úkonů souvisejících s cílovou skupinou „oběti domácího násilí“ v rámci registru sociálních služeb (v návaznosti na novelizaci zákona o sociálních službách).	a) Existence efektivního mechanismu sběru dat v příslušné oblasti b) Každoročně zveřejněná data	31. 12. 2023 a průběžně v následujících letech MPSV
Podpora a realizace výzkumných aktivit v oblasti domácího a genderově podmíněného násilí v ČR.	Realizované výzkumné aktivity v příslušném roce	31. 12. 2023 a průběžně v následujících letech ÚV ČR (VVI)

²⁹ Blíže viz: <https://eige.europa.eu/gender-based-violence/data-collection>

³⁰ Ibid.

Každoroční informace o využívání výsledkových místností v případech domácího a genderově podmíněného násilí zahrnující statistická data členěná dle krajů, územních odborů.	Statistické informace o využívání SVM představeny Výboru	31. 12. 2023 a průběžně v následujících letech MV
Průběžné vyhodnocování záznamů o výjezdu policie do společné domácnosti z hlediska případného zvyšování počtu případů domácího násilí.	Informace o počtu výjezdů policie do společné domácnosti a informace o vyhodnocení za příslušný rok	31. 12. 2023 a průběžně v následujících letech MV

Informace o plnění ÚV ČR (VVI):

V souvislosti s uvedeným úkolem vznikla v rámci projektu STRATIN studie "[Genderově podmíněné násilí a sexuální obtěžování na vysokých školách](#)". Z hlediska dalšího výzkumu je možné podávat žádosti o podporu v rámci [programu BETA 3](#) (<https://www.tacr.cz/programy-a-souteze/beta3/>).

Informace o plnění MV:

Za celý rok 2023 je evidováno celkem 9486 incidentů ve společném obydlí, z nichž 1636 bylo vyhodnoceno jako domácí násilí, vykazání pak bylo provedeno v 1271 případech. Ve srovnání s rokem 2022 došlo k nárůstu u všech tří položek.

Období	2022	2023
Výjezdy k incidentům ve společném obydlí	9241	9486
Případy vyhodnocené jako domácí násilí	1418	1636
Vykazání ze společného obydlí	1092	1271

Informace o plnění MSp:

Pod vedením Ministerstva vnitra stále probíhá projekt rozvoj a inovace statistik kriminality, který má propojit informační systémy Ministerstva vnitra, Ministerstva spravedlnosti, Policie ČR a dalších subjektů. V tomto novém systému bude možné sledovat podrobněji propojená data dotčených subjektů. Velká výhoda systému bude právě to, že bude jednotný.

Již současný systém se ale snaží naplňovat požadavky EIGE a data o vztahu pachatelů a obětí a pohlaví obětí jsou již u domácího násilí sledovány.

Ke koordinovanému sběru a vyhodnocení dat v oblasti genderově podmíněného a domácího násilí v ČR uvádíme, že vybraná data jsou již sbírána, vyhodnocována a reportována EIGE. Došlo k určitým změnám ve sběru statistik, aby tak více odpovídala požadavkům EIGE. MSp pravidelně reportuje statistiky, které EIGE požaduje. Jde o ukazatele EIGE 10 až 12. Ministerstvo spravedlnosti reportuje veškeré údaje, které mu současný systém umožní, ale není schopno pokrýt celý rozsah požadovaných dat.

Informace o plnění MPSV:

V roce 2023 probíhaly přípravy a konzultace nad podobou novely zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách. Práce nad návrhem novely nebyly k lednu 2024 ukončeny a jsou dále diskutovány.

Stanovisko Výboru k výstupu č. 1: Plněno částečně <i>Výbor doporučuje MV a MSp zajistit vytvoření jednotného systému sběr dat co nejdříve.</i> Stanovisko Výboru k výstupu č. 2: Plněno částečně <i>Výbor doporučuje MSp seznámit výbor se sebranými daty MSp v oblasti domácího a genderově podmíněného násilí za rok 2023 a jejich vyhodnocení.</i> Stanovisko Výboru k výstupu č. 3: Neplněno <i>Výbor doporučuje MPSV informovat o vytvoření efektivního mechanismu sběru dat v příslušné oblasti a zajistit každoroční zveřejnění dat co nejdříve.</i> Stanovisko Výboru k výstupu č. 4: Plněno Stanovisko Výboru k výstupu č. 5: Neplněno <i>Výbor doporučuje MV představit Výboru o statistické informace o využívání SVM pro oběti domácího a sexuálního násilí za rok 2023 na jednom z nejbližších jednání Výboru.</i> Stanovisko Výboru k výstupu č. 6: Plněno <i>Výbor doporučuje MV představit bližší informace o výjezdech policie do společné domácnosti a jejich vyhodnocení za rok 2023 na jednom z nejbližších jednání Výboru.</i>
--

Opatření č. 16: Zajistit prevenci násilí a dalšího nevhodného jednání vůči seniorům a seniorkám

Gestor: **MPSV ve spolupráci s kraji, MZd, MV, MSp**

Výstupy	Indikátor	Termín a gestor
Vzdělávání a metodická podpora pro pracovníky a pracovníce v sociálních službách, zdravotnictví, policie, justice a veřejné správy zaměřené na rozpoznávání, detekci, diagnostiku a metody řešení násilí a dalšího nevhodného jednání vůči seniorům a seniorkám.	a) Počet provedených školení b) Počet proškolených osob	31. 12. 2023 a průběžně v následujících letech MPSV, MZd, MV, MSp
Zvyšování povědomí veřejnosti o závažnosti problematiky násilí a dalšího nevhodného jednání vůči seniorům a seniorkám a prostřednictvím osvětových aktivit zvyšovat povědomí seniorů a seniorek ohrožených těmito formami jednání o tom, jak postupovat v případech, kdy se stanou obětí těchto forem jednání.	Realizované osvětové aktivity v příslušném roce	31. 12. 2023 a průběžně v následujících letech MPSV, MZd, MV, MSp

Legislativní ukotvení respektování a ochrany soukromí, integrity osob, kterým jsou poskytovány sociální služby zahrnující nepřípustnost dalšího nevhodného jednání mj. vůči seniorům a seniorkám (včetně ponížení, zásahu do bezpečí a integrity) a sankcí za porušení v rámci zákona o sociálních službách.	Předložení novely zákona o sociálních službách zahrnující nepřípustnost dalšího nevhodného jednání vůči seniorům a seniorkám	31. 12. 2023 MPSV
Zvyšování kapacit a kvalifikace pracovníků a pracovníků Inspekce sociálních služeb (ISS) pro odhalování případů násilí a dalšího nevhodného jednání vůči seniorům a seniorkám, ukládání nápravných opatření a kontrolu jejich plnění prostřednictvím personálního a odborného posílení.	a) Navýšená personální kapacita ISS b) Počet proškolených osob ISS v dané problematice	31.12. 2023 a průběžně v následujících letech MPSV

Informace o plnění MPSV:

a) Opatření ne zcela respektuje skutečnost, že prohlubování kvalifikace je obsahem soukromoprávního vztahu zaměstnanec-zaměstnavatel. Povinnost dalšího vzdělávání (prohlubování kvalifikace) je obecně uložena ustanovením § 230 zákona č. 262/2006 Sb., Zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů, a v případě regulovaných povolání sociální pracovník a pracovník v sociálních službách posílána stanovením minimálního rozsahu (24 hodin/ročně) a forem tohoto vzdělávání podle § 111, resp. § 116 odst. 9 ve vztahu k § 111 zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů. Data za rok 2023 budou poskytnuta spolu s plněním za rok 2024.

Dne 29. 11. 2023 byl Usnesením vlády č. 920 schválen Akční plán k naplnění Strategického rámce přípravy na stárnutí společnosti na období 2023–2025. Tématu se týká hlavní cíl č. 4 Podporovat bezpečný život starších osob, specif. cíl 4.1.3. vytyčil Nastavit problematiku prevence a ochrany před nedůstojným zacházením, týráním a zanedbáváním seniorů a seniorek – mapování rozsahu fenoménu, metodika projektu Restabus byla v roce 2023 dokončena a zveřejněna na webu MPSV.

b) Výsledky výzkumu projektu Restabus – Široká definice seniorského abusu – Fenomén týrání, zneužívání, zanedbávání a dalšího nevhodného jednání a zacházení s muži a ženami ve vyšším věku (EAN) byly v roce 2023 prezentovány na Fóru rodinné politiky.

c) Akční plán k naplnění Strategického rámce přípravy na stárnutí společnosti na období 2023–2025 v hlavním cíli č. 4 Podporovat bezpečný život starších osob, ve specifickém cíli 4.1.6. vytyčuje: Legislativně posílit ochranu seniorů a seniorek ve společnosti – Vypracovat legislativní návrh zohledňující nastavení problematiky prevence a ochrany před nedůstojným zacházením, týráním a zanedbáváním v sociálních a zdravotních službách, zapojit genderovou perspektivu. V současnosti je předložena poslanecká novela zákon o sociálních službách, která neobsahuje navrhovaný přestupek a povinnost poskytovatele. MPSV plánuje tuto povinnost a přestupek s cílem ochrany integrity, důstojnosti a soukromí osob, kterým jsou poskytovány sociální služby předložit ve velké novele zákona o sociálních službách.

d) V roce 2023 proběhlo 1 školení v dané problematice a proškoleny byly 3 osoby. Obsahem je seznámení s některými klíčovými oblastmi dotýkající se příbuzenské pěstounské péče s důrazem na situaci, kdy prarodiče jsou pěstouny vnoučat, u jejich rodičů však svou rodičovskou roli nezvládli. Obsah školení: Příbuzenská pěstounská péče je obecně specifická. Pěstounská péče prarodičů má svá úskalí i kladné stránky: Protektivní přístup dítěte i rodiny; Přesvědčení o svém přístupu na základě své zkušenosti; Nejistota zvládnutí nové role; Přehlížení některých faktorů výchovy rodičů dítěte; Kompenzace pocitů viny; Dilema

„kontraindikace“; Finanční problémy; Zdravotní problémy; Přínos radosti; Udržení aktivity; Setrvání dítěte v rodinných vazbách; Stabilita dítěte.

Informace o plnění MZd:

Dle vyjádření ředitelky NCO NZO PhDr. Jany Nekudové je v současné době problematika uvedena ve specializačních vzděláváních pro nelékařské zdravotnické pracovníky v rámci některých témat. Především se jedná o specializační vzdělávání Urgentní medicína pro zdravotnické záchranáře, Ošetřovatelská pediatrická péče v klinických oborech, Ošetřovatelská péče v dětské a dorostové psychiatrii, Ošetřovatelská péče v psychiatrii, Ošetřovatelská péče v chirurgických oborech, Ošetřovatelská péče v geriiatrii, Výživa dospělých a dětí, Intenzivní péče v porodní asistenci.

Aktuálně probíhá analýza specializačního vzdělávání, na kterou bude navazovat úprava vzdělávacích programů. Při změnách lze téma do VP zařadit.

Lze i nabídnout vzdělávací akce na toto téma.

Informace o plnění MV:

Ad1:

Problematika přístupu k seniorům, jako k jedné skupině zvlášť zranitelných obětí, je obsahem vzdělávání policistů a policistek v kurzu „Výslech osoby mladší 18 let a zvlášť zranitelné oběti“ a dále je součástí metodiky „Identifikace obětí trestných činů“, která je školená jak v rámci vzdělávacího programu pro metodiky, tak na každoročních školeních policistů dle pokynu PP č. 291/2017.

Úkol týkající se vzdělávání v oblasti řešení násilí a nevhodného chování vůči seniorům a seniorkám byl prezentován na IMZ pro metodiky KŘP PČR v oblasti obětí trestných činů a domácího násilí v říjnu 2023 v Červené na Vltavou. Problematika bude začleněna do rozšířeného akreditovaného vzdělávacího programu pro metodiky a následně školená v rámci pravidelných školení policistů ve svěřené oblasti.

Ad2:

Strategie prevence kriminality v České republice na léta 2022 až 2027, schválená usnesením vlády České republiky č. 276 ze dne 6. dubna 2022 a navazující implementační plán (úkoly týkající se problematiky seniorů – připravovaná Senior akademie).

Národní strategie boje proti obchodování s lidmi v České republice na období 2020 – 2023 (upozornění na možnost obětí – seniorů, nejčastěji z důvodu jejich neutěšené ekonomické situace; Program podpory a ochrany obětí obchodování s lidmi je otevřen pro všechny věkové kategorie).

Dotační program Prevence sociálně patologických jevů se zaměřením na prevenci a eliminaci domácího násilí prostřednictvím práce s násilnými osobami a osobami nevládajícími agresí ve vztazích (každoročně podpořena organizace Život 90).

MV OPK je členem Výboru pro práva starších osob, kdy se podílí na zviditelnění povědomí veřejnosti o závažnosti problematiky násilí a dalšího nevhodného jednání vůči seniorům a seniorkám.

Na webu www.prevencekriminality.cz je každoročně připomínán Mezinárodní den seniorů.

Informace o plnění MSp:

Senior jako oběť násilné trestné činnosti

Praha, 7. 12. 2022 (34 účastníků)

ze semináře byl pořízen záznam, který je kdykoliv k dispozici ke zhlédnutí zájemcům z justice (přednáška doc. Čírtkové: Seniori jako oběti domácího násilí a syndrom EAN; přednáška Mgr. Murínové a kpt. Mgr. Melouna: Specifika vyšetřování a dokazování v trestních věcech násilné kriminality páchané na seniorech)

Senior v roli oběti a svědka trestného činu – proběhne v Praze na jaře 2024

Osvětové aktivity realizovány nebyly.

Stanovisko Výboru k výstupu č. 1: **Plněno částečně** (ze strany MPSV a MZD neplněno, ze strany MV plněno částečně, ze strany MSp plněno)

Výbor doporučuje MPSV a MZD realizovat vzdělávání pro pracovníky a pracovnice v sociálních službách a zdravotnictví zaměřené na rozpoznávání, detekci, diagnostiku a metody řešení násilí a dalšího nevhodného jednání vůči seniorům a seniorkám co nejdříve.

Stanovisko Výboru k výstupu č. 2: **Neplněno** (ze strany MV, MPSV, MSp a MZD neplněno)

Výbor doporučuje MV, MPSV, MSp a MZD realizovat osvětové aktivity ke zvyšování povědomí veřejnosti o závažnosti problematiky a zvyšování povědomí seniorů a seniorek ohrožených násilím a dalším nevhodným jednáním, jak postupovat v těchto případech co nejdříve.

Stanovisko Výboru k výstupu č. 3: **Neplněno**

Výbor doporučuje MPSV předložit novelu zákonu o sociálních službách zahrnující nepřípustnost dalšího nevhodného jednání vůči seniorům a seniorkám co nejdříve.

Stanovisko Výboru k výstupu č. 4: **Neplněno**

Výbor doporučuje MPSV informovat o navýšení personální kapacity Inspekce sociálních služeb a počtu proškolených osob Inspekce sociálních služeb v oblasti odhalování případů násilí a dalšího nevhodného jednání vůči seniorům a seniorkám, ukládání nápravných opatření a kontrolu jejich plnění.

Opatření č. 17: **Revidovat stávající legislativní ochranu před genderově podmíněným kybernásilím (včetně sexuálního násilí a obtěžování v kyberprostoru) a navrhnout účinné posílení této ochrany a zvýšit povědomí o této problematice**

Gestor: **MPO, MSp ve spolupráci s ÚV ČR, ÚV ČR ve spolupráci s MK, MV**

Výstupy	Indikátor	Termín a gestor
Revize stávající legislativy týkající se poskytování internetových služeb z hlediska zohlednění problematiky genderově podmíněného kybernásilí a sexuálního násilí na internetu, sankcí a zodpovědnosti poskytovatelů internetových služeb za zveřejněný obsah.	Zveřejněná revize stávající legislativy	31. 12. 2023 MPO

Informace o plnění MPO:

Odborné útvary MPO neposkytly konkrétní výsledky plnění, avšak dle informace legislativců je úkol diskutován v rámci odboru elektronických komunikací a odboru digitální ekonomiky a chytré specializace. Dle jejich vyjádření však problematika kybernetické bezpečnosti a kybernásilí nespádá pouze do gesce uvedených odborů MPO, ale měla by se týkat primárně i Ministerstva vnitra a NUKIB. V rámci plnění strategií a koncepcí v této oblasti budou předmětnou záležitost komunikovat v roce 2024. Následně musí být revize a úprava legislativy předmětem opatření pro Ministerstvo spravedlnosti.

Stanovisko Výboru k výstupu: **Neplněno**

Výbor doporučuje MPO realizovat a zveřejnit výsledky revize stávající legislativy týkající se poskytování internetových služeb z hlediska zohlednění problematiky co nejdříve.

Opatření č. 18: Odstranění stávajících systémových nedostatků v právní úpravě ochrany před domácím a sexuálním násilím

Gestor: **ÚV ČR ve spolupráci s MSp, MV, MPSV a MZd, MSp ve spolupráci s ÚV ČR**

Výstupy	Indikátor	Termín a gestor
Návrh zákona, kterým se mění některé zákony v souvislosti s ochranou před domácím násilím zahrnující jednotnou definici domácího násilí a odstranění dílčích nedostatků v právních předpisech souvisejících s ochranou před domácím násilím.	Předložený návrh zákona	30. 6. 2023 ÚV ČR ve spolupráci s MSp, MV, MPSV, MZd
Návrh novely trestního zákoníku, zahrnující redefinici trestného činu znásilnění mj. prostřednictvím úpravy vymezení skutkové podstaty trestného činu znásilnění dle § 185 zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů tak, aby postihovalo všechny případy nekonsensuálního pohlavního styku ve formě soulože nebo jiného pohlavního styku provedeného způsobem srovnatelným se souloží.	Předložený návrh novely	31. 12. 2023 MSp ve spolupráci s ÚV ČR

Informace o plnění ÚV ČR:

Zákona, kterým se mění některé zákony v souvislosti s ochranou před domácím násilím zahrnující jednotnou definici domácího násilí a odstranění dílčích nedostatků v právních předpisech souvisejících s ochranou před domácím násilím byl předložen do MPŘ dne 19. května. Návrh zákona byl před mezirezortním připomínkovým řízením průběžně konzultován s Ministerstvem spravedlnosti a Ministerstvem vnitra. Návrh zákona byl rámcově projednán Radou vlády pro rovnost žen a mužů a Podvýborem Ústavně-právního výboru pro problematiku domácího a sexuálního násilí Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR. V lednu 2024 probíhalo dokončování vypořádání připomínek. Předložení vládě ČR je aktuálně plánováno na březen 2024.

Informace o plnění MSp:

Návrh novely byl předložen vládě k projednání dne 16.11.2023, vláda návrh zákona schválila dne 20. 12. 2023.

Návrh novely mění trestný čin znásilnění tak, aby odpovídal modernímu pojetí, které opouští koncept znásilnění jako silou vynuceného pohlavního styku a nahrazuje jej konceptem nekonsensuálního pohlavního styku. Jako znásilnění bude dále postižitelný (stejně jako dnes) i případ, kdy pachatel zneužije bezbrannosti oběti. Výslovně se jako důvod bezbrannosti uvádí i tzv. silný ochromující stres, který vyjadřuje velmi časté stavy, kdy oběť tzv. zamrzne a není schopna se jakkoli bránit. Zároveň se stanoví věková hranice (12 let), do jejíhož dosažení je dítě vždy považováno za bezbranné pouze z důvodu nízkého věku.

Stanovisko Výboru k výstupu č. 1: **Plněno částečně**

Výbor doporučuje ÚV ČR předložit návrh zákona k projednání vládě ČR co nejdříve.

Stanovisko Výboru k výstupu č. 2: **Plněno**

Opatření č. 20: **Zefektivnit realizaci práva obětí domácího a genderově podmíněného násilí nárokovat a vymáhat odškodnění od pachatele a peněžitou pomoc od státu a zefektivnit způsob poskytování peněžité pomoci obětem**

Gestor: **MSp ve spolupráci s ÚV ČR**

Výstupy	Indikátor	Termín a gestor
Realizovat jednání Pracovní komise pro nový trestní řád se zástupci a zástupkyněmi Výboru pro prevenci domácího násilí a násilí na ženách k řešení otázek spojených s náhradou nemajetkové újmy v rámci trestního řízení v případech trestných činů souvisejících s domácím a sexuální násilím.	Realizovaná jednání	31.12.2023 MSp ve spolupráci s ÚV ČR
Realizovat jednání s Ministerstvem financí za účelem zajištění efektivnější pomoci obětem trestných činů souvisejících s domácím a sexuální násilím, zejména zefektivnění a valorizaci částek peněžité pomoci pro zvláště zranitelné oběti.	Realizované jednání	31.12.2023 MSp, ÚV ČR

Informace o plnění MSp:

K úkolu realizovat jednání Pracovní komise pro nový trestní řád se zástupci a zástupkyněmi Výboru pro prevenci domácího násilí a násilí na ženách: Splnění úkolu je závislé na iniciativě Výboru pro prevenci domácího násilí a násilí na ženách, neboť bylo dohodnuto, že zástupci výboru připraví podkladové materiály pro jednání komise, které předloží MSp, aby zajistilo jednání komise – k předložení podkladových materiálů dosud nedošlo, proto MSp nemohlo zajistit projednání uvedené otázky Pracovní komisí pro nový trestní řád.

K úkolu realizovat jednání s Ministerstvem financí za účelem zajištění efektivnější pomoci obětem trestných činů souvisejících s domácím a sexuální násilím: V průběhu měsíce října došlo na základě spolupráce mezi LO Msp a MF k nominaci dvou zástupců MF pro zmíněné jednání. Nicméně, vzhledem k širšímu zastoupení subjektů na daném jednání (MF, ÚV ČR, legislativní odbor Msp, odbor odškodňování Msp, nově vznikající odbor trestní politiky, pod nějž bude daná problematika nově spadat) i vzhledem k požadované účasti některých

vedoucích pracovníků na daném jednání nebyl do konce roku 2023 nalezen vhodný termín. Z tohoto důvodu byl na návrh ÚV ČR a se souhlasem všech dotčených subjektů termín jednání posunut na počátek ledna, konkrétně na 9. 1. 2024. Jednání se tedy nakonec uskutečnilo v tomto termínu.

Stanovisko Výboru k výstupu č. 1: Nesplněno

Výbor doporučuje realizovat jednání Pracovní komise pro nový trestní řád se zástupci a zástupkyněmi Výboru k řešení otázek spojených s náhradou nemajetkové újmy v rámci trestního řízení v případech trestných činů souvisejících s domácím a sexuální násilím co nejdříve po dodání podkladových materiálů.

Stanovisko Výboru k výstupu č. 2: Splněno částečně

Výbor vítá realizaci jednání s MF a ÚV ČR k zajištění efektivnější pomoci obětem trestných činů souvisejících s domácím a sexuální násilím ze strany MSp.

Výbor doporučuje realizovat návazné jednání s MF a ÚV ČR k zajištění efektivnější pomoci obětem trestných činů souvisejících s domácím a sexuální násilím co nejdříve a představit Výboru výstupy těchto schůzek.

Opatření č. 21: Zvýšit informovanost osob ohrožených domácím a genderově podmíněným násilím o jejich právech

Gestor: **MV, MPSV, MSp ve spolupráci s intervenčními centry**

Výstupy	Indikátor	Termín a gestor
Revidované a zpřehledněné dokumenty s poučením oběti s důrazem zejména na právo zvláště zranitelné oběti na bezplatné zastupování a právo žádat odškodnění.	Revidované dokumenty poučení	31.12.2023 MV

Informace o plnění MV:

Průběžně se aktualizují poučení oběti v protokolech využívaných v rámci trestního řízení. V průběhu druhé poloviny roku 2023 byla na všechna krajská ředitelství Policie ČR distribuována publikace „Práva oběti trestného činu“ vydaná organizací Bílý kruh bezpečí. Publikace obsahuje přehlednou infografiku se základními právy obětí a je využívána pro potřeby obětí trestných činů. Ve spolupráci s restorativní justicí je v přípravě poučení se základními právy, které bude předáváno obětem trestných činů.

Stanovisko Výboru k výstupu: Nesplněno

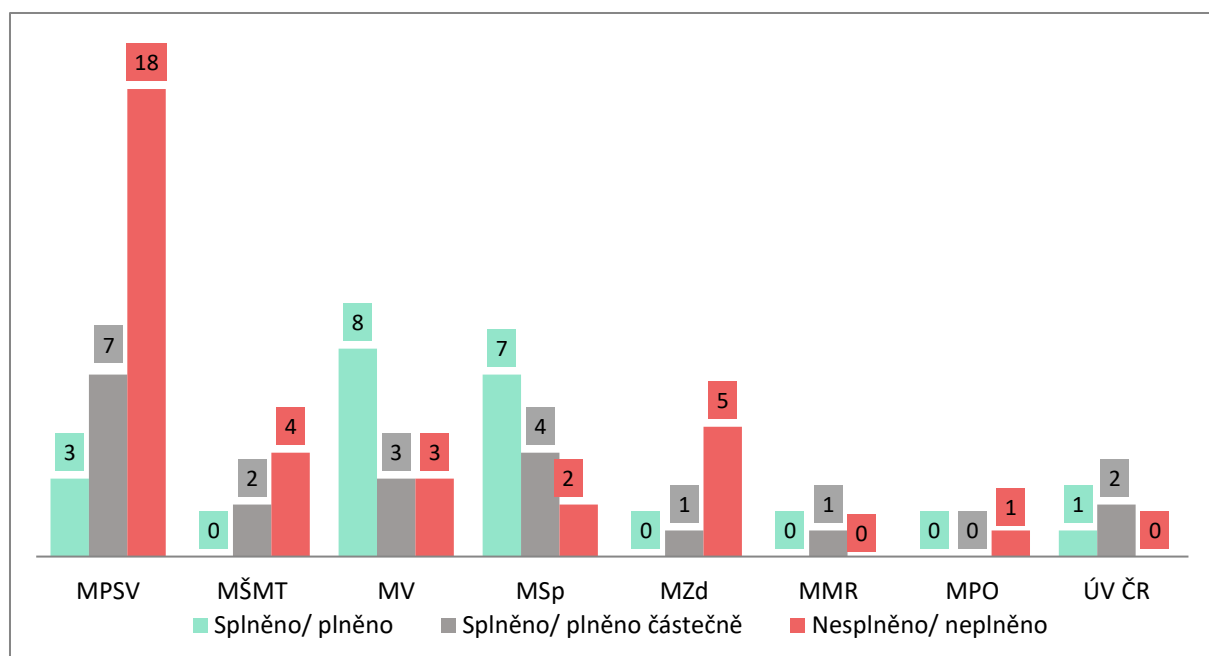
Výbor doporučuje MV revidovat a zpřehlednit dokumenty s poučením oběti s důrazem zejména na právo zvláště zranitelné oběti na bezplatné zastupování a právo žádat odškodnění co nejdříve a informovat o proběhlé revizi Výbor.

3.1. Shrnutí plnění Akčního plánu v roce 2023

Akční plán obsahuje celkem 60 výstupů s termínem plnění v roce 2023. Z vyhodnocení plnění Akčního plánu provedeného Výborem vyplývá, že z těchto 60 výstupů bylo splněno/plněno 16 (26,7 %), částečně splněno/plněno 17 (28,3 %) a nesplněno/neplněno 27 (45 %).

Následující graf ukazuje plnění úkolů ze strany jednotlivých resortů, přičemž následující výstupy byly uloženy více resortům současně: výstup č. 3 opatření č. 4, výstup č. 1 opatření č. 10, výstup č. 4 opatření č. 14, výstup č. 1 opatření č. 15, výstupy č. 1 a 2 opatření 16 a výstup č. 2 opatření 20.³¹ Z uvedeného grafu vyplývá, že nejvíce se dařilo v uplynulém roce plnit výstupy Akčního plánu ÚV ČR (100 % splněných nebo částečně splněných výstupů), MSp (84,6 % splněných nebo částečně splněných výstupů) a MV (78,6 % splněných nebo částečně splněných výstupů). Naopak výstupy se v uplynulém roce nedařilo ve větší míře plnit MZd (83,3 % nesplněných výstupů), MŠMT (66,7 % nesplněných výstupů) a MPSV (64,3 % nesplněných výstupů).

Graf č. 4: Přehled plnění Akčního plánu ze strany jednotlivých resortů v roce 2023

Oblast prevence domácího a genderově podmíněného násilí obsahuje celkem 11 výstupů s termínem plnění v roce 2023. Z vyhodnocení plnění Akčního plánu provedeného Výborem vyplývá, že z těchto 11 výstupů byly splněny/plněny 3 (27,3 %), částečně splněno/plněno 5 (45,5 %) a nesplněny/neplněny 3 výstupy (27,3 %).

Oblast ochrana a podpora osob ohrožených domácím a genderově podmíněným násilím (včetně dětí) obsahuje celkem 18 výstupů s termínem plnění v roce 2023. Z těchto 18 výstupů nebyl splněn/plněn 0 žádný výstup, částečně splněno/plněno 5 (27,8 %) a nesplněno/neplněno 13 výstupů (72,2 %).

Oblast systémového zabezpečení řešení domácího a genderově podmíněného násilí a zajištění přístupu ke spravedlnosti pro všechny oběti těchto forem násilí obsahuje celkem 31

³¹ V celkovém hodnocení plnění výstupů jsou tyto výstupy započítány jen jednou. V přehledu plnění Akčního plánu ze strany jednotlivých resortů je zohledněno plnění výstupu jednotlivých resortů.

výstupů s termínem plnění v roce 2023. Z těchto 31 výstupů bylo splněno/plněno 13 (41,9 %), částečně splněno/plněno 7 (22,6 %) a nesplněno/neplněno 11 výstupů (35,5 %).

Následující graf ukazuje přehled plnění výstupů v roce 2023 v rámci jednotlivých strategických oblastí. Z přehledu je patrné, že poměrově nejvíce jsou zcela plněny výstupy v oblasti systémového zabezpečení řešení domácího a genderově podmíněného násilí a zajištění přístupu ke spravedlnosti (41,9 % splněných/plněných výstupů) a nejméně v oblasti jejich ochrany a podpory (žádný splněný/plněný výstup). Alarmující je zejména množství nesplněných/neplněných opatření v oblasti ochrany a podpory obětí (72,2 %), ale také nízká míra plnění výstupů v oblasti prevence domácího a genderově podmíněného násilí (42,1 %).

Graf č. 5: Přehled plnění opatření Akčního plánu v rámci jednotlivých strategických oblastí a nově zařazených opatření

